

ՄԱՐԱԹՈՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

35ՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 21 (1721) ՀԱՐԱԹ, ՅՈՒՆԻՒ 6, 2015
VOLUME 35, NO. 21 (1721) SATURDAY, JUNE 6, 2015

Պաշտօնաթերթ՝ Ա. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

Հայաստան Կը Շարունակէ Աջակցիլ Սուրիահայերուն

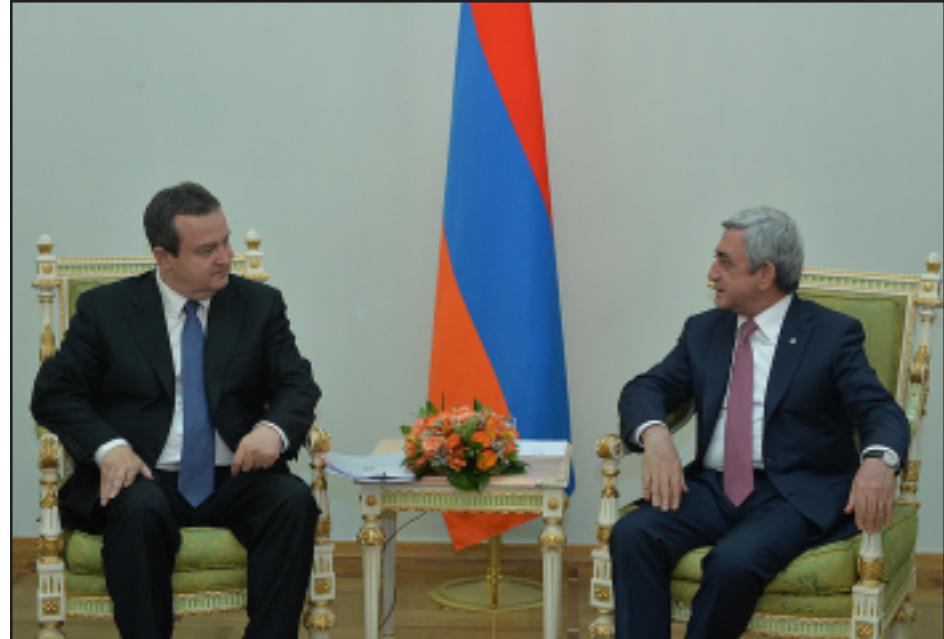
Յունիս Յ-ին, ԵԱՀԿ գործող
Նախագահի հետ կայացած համա-
տեղ մամլոյ ասուլիսի ընթացքին
ՀՀ արտաքին գործոց նախարար
էդուարդ Նալբանդեան յայտա-
րարեց որ, Հայաստանի իշխա-
նութիւնները ըրած են եւ կը
շարունակեն ընել ամէն բան՝
սուրիահայերուն աջակցելու հա-
մար:

Անդրադառնալով վերջերս
իր՝ Սուրբա կատարած այցելու-
թեան մասին, Նալբանդեան ըստ,
որ այդ այցի գլխաւոր նպատակը
եղած է Սուրբիոյ հայերու անվ-
տանգութեան հարցը: «Մենք ու-
շաղիր հետեւում ենք իրադարձու-
թիւնների զարգացմանը եւ փոր-
ձում ելք գտնել սիրիահայերի անվ-
տանգութեան ապահովման տեսան-
կիւնից: Իմ այցն ուղղուած էր
գործընթացներին ծանօթանա-

լուն», - տեղեկացուց նալբանդեան։
Հայաստանի ԱԳ նախարարի
համոզմամբ, ճգնաժամը կարելի է
լուծել ուազմական գործողութիւն-
ները անյապաղ դադրեցնելու, քա-
ղաքական ուժերու միջեւ երկխօ-
սութեան, փոքրամասնութիւննե-
րու, անոնց շարքին հայերու, իրա-
ւունքները յարգելու, ահաբեկչու-
թեան դէմ միատեղ պայքար մղելու
ճանապարհով։

«Դուք գիտէք, որ Հայաստանի մէջ հազարաւոր սուրբիահայեր կան: ՀՀ ղեկավարութիւնը անում եւ անելու է ամէն բան մէր սիրիահայ եղբայրներին աղալկցելու համար», - ըստ նախարարը՝ աւելցնելով, որ շատ կարեւոր էր հանդիպիլ տեղի հայ համայնքին հետ, քննարկել անոնց ինսպիրները, կրկին ընդգծել, որ Հայաստանը կ'աջակցի իրենց:

Դաչիչ. «ԵԱՀԿ-Ն Շահագրգռուած Է Հարաւային Կովկասի Կայունութեամբ»

Սերժ Սարգսեանի եւ Իվլիցա Դաչիչի միջեւ կայացած հանդիպմանը

ԵԱՀԿ-Ն շահագրգուռած է
Հարաւային Կովկասի տարրածաշրբ-
ջանէն ներս կայունութեան պահ-
պանմամբ։ Յունիսի 3-ին, ՀՀ ԱԳ
նախարար Էղուսարդ Նալբանդեա-
նի հետ համատեղ մաժուլի ասու-
լիս ժամանակ յայտարարեց ԵԱՀԿ
գործող նախագահ, Սերպիայի ԱԳ
նախարար Իվիցա Դաշտին:

«Հայաստանը բարեկամ եր-
կիր է Սերպիայի համար: Մենք կը
փափաքինք զարգացնել երկողմ
յարաբերութիւնները», - յայտարա-
րաց Դաշիչ: Ան աւելցուց որ,
յարաբերութիւնները պէտք է
զարգացնել ինչպէս քաղաքական
երկխօսութեան, այնպէս ալ իրա-
ւապայմանագրային դաշտի ընդ-
լայնման, միջխորհրդարանական
կապերու, տնտեսութեան տարբեր
ուոռութիւննեոու տեսաննելնեն:

Իօսելով ԵԱՀԿ գործունէութեան մասին, իվիցա Դաշիչ լիշեցուց է, որ կազմակերպութիւնը կը միաւորէ 57 երկիրներ, եւ որոշումները կ'ընդունուին համախմբութեամբ: «Նկատի առնելով այս պարագան, պէտք է համբերութիւն ունենալ այն հարցերով, որոնց վերաբերեալ տարածանութիւններ ունինք»:

Դաշիչ շեշտեց, որ եԱՀԿ-ն
շահագրգռուած է տարածաշրջանի

կայունութեան պահպանմաքը եւ
տարածաշրջանացին երկիրներու
միջեւ վստահութեան ամրապնդ-
մաքը; Միաժամանակ, ան իր աջակ-
ցութիւն յայտնեց ԱԱՀ Մինակի
Խումբին, որ Լեռնացին Ղարաբա-
ղի հակամարտութեան կարգաւոր-
ման միջնորդն է:

Ի կիցած Դաշիչը ուրախութեամբ
արձանագրեց, որ Հայաստանի եւ
ԵԱՀԿ-ի միջեւ յարաբերութիւննե-
րու բարձր մակարդակը, ինչ որ
շատ կարեւոր է Երկրէն ներս բա-
րեփոխումներու շարունակակա-
նութեան տեսանկիւննէն:

Միւս կողմէն, Սերժ Սարգսեանի եւ Իվիցյա Դաչիչի միջեւ կայացած հանդիպմանը ընթացքին կողմէրը անդրադարձած են Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան եւ ԵԱՀԿ Մինսկի Խումբի միջնորդական ջանքերուն եւ մարտահրաւելներուն:

«ՀՀ Նախագահն ընդգծել է,
որ Հայաստանը շարունակելու է
համագործակցութիւնը Մինսկի
Խմբի հետ՝ ձգտելով հիմնախնդրի
կարգաւորման՝ այն սկզբունքների
ներքոյ, որոնք առաջարկել է Մինսկի
Խումբը՝ միջազգային իրաւունքի
սկզբունքների եւ նորմերի, ՄԱԿ-ի

卷四

3 N H Č U S O U

Նույրուած
Հայ Ազգի Քսան Հնչակեան Անմահներու
Նախարարութեան՝ 100 բ. Տարեկան:

Կիոակի Յունի 14, 2015

ԿԵՆԱՐԵՒՄ ԱԼԵՔ ԹԱՎԻՔԻՐԱՎԱԲԵՆ ԱՅՐԱ

216 N. Brand Blvd., Glendale, CA 91203 • Tel.: (800) 530-8811

6 N. Brand Blvd. Glendale, CA 91203 4.U. 0000 3:30-1

Մուտքը Ազատ

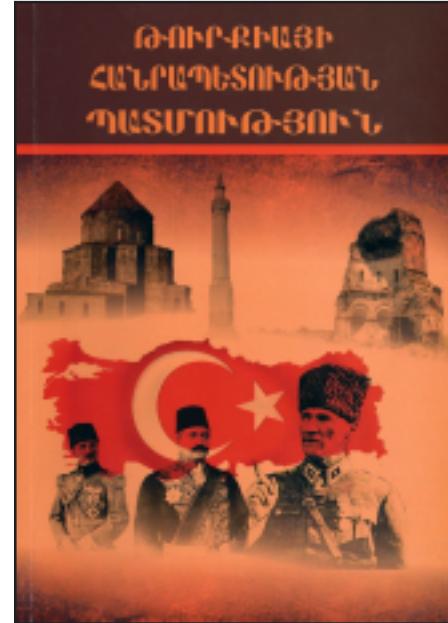
ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

2014 թ. վերջաւորութեան լոյս տեսաւ երեւանի պետական համալասրանի հրատարակչութենէն դասագիրք մը, որ կուգայ լրացնելու պահանջք մը, որուն այժմէականութիւնը զգացուած էր նոյնիսկ սովետական համակարգի պայմաններու մէջ: Խօսքը «Թուրքիայի Հանրապետութեան պատմութիւն» դրքի մասին է, որ իբրեւ համալսարանի դասագիրք պիտի օգտագործուի Հայաստանի Հանրապետութեան Գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի Արեւելագիտութեան ինստիտուտի համակարգի մէջ:

Մինչեւ այժմ՝ օգտագործուած դասագրքերը սովորաբար խորհրդային թուրքագէտներու կողմէ հրատարակուած աշխատութիւններ եղած են: Բնականաբար, այս արտադրութիւնները մարքսիզմ-լենինիզմի տեսական հիմնադրութներու տեսանկիւնէն մէկնաբանուած են: Ըստ որում, դասակարգային պայքարի օրինաչափութիւններով քաղաքականացուած եւ իրականութիւններու աղաւաղուած բնութագրութիւններով ինձորուած այս հրատարակութիւնները, մեծաւ մասամբ՝ ուուսերէնէ փոխառուուած կամ թարգմանուած, չէին լրացներ գիտական, առարկայական եւ իրական պատմութիւնը: Օրինակի համար, իշենք այն, որ Մուստաֆա Քեմալի ղեկավարութեամբ ծաւալուած ազգայնամոլական շարժումը բնութագրութիւններու համուած այս հրատարակութիւնները, մեծաւ մասամբ՝ ուուսերէնէ փոխառուուած էր որպէս թողովրդի ազգայինապատրական պայքար արեւմտեան իմպերիալիզմի եւ անոր կամակատաներու դէմ: Այնոց կողքին ներառնուած էր նաև Հայաստանի Հանրապետութիւնը:

Բնականաբար, թուրքիայի նորագոյն շրջանի ճշգրիտ պատումը եւ դասագրքի անհրաժեշտութիւնը անհետաձելի կերպով գիտակցուած էր նոյնիսկ խորհրդային շրջանին: Առ այդ, հայ թրքագէտներ արդեն յաջողած էին հրապարակ գալ շարք մը հիմնական աշխատութիւններով, որոնք չէին ենթարկուել խորհրդային գաղափարական ու քաղաքական պարտադրանքներուն: Բայց այդ պակասը լրացնելու համար դասագիրք հրատարակելը անկարելի էր, քանի որ համալսարանական դասագրքերը պիտի վաւերացուէին Մուսկուակչին:

Այս հրատարակուած դասագիրքը այդ բացն է որ կը գոյէ: Պատասխանատու իմբերգիրը այս հաստորին՝ Փրոփ. Ռուբէն Սափրաստեան, գրած է նախաբան մը, որմէ լայնօրէն եւ երբեմն բառացի օգտուած ենք այս գիրքը ծանօթացնելու համար, եւ իր գործընկերները՝ Դոցենտ Ռուբէն Մելքոնեան, Դոցենտ Արթուր Դումանեան, Վահրամ Տէր-Մաթեւոսեան, Յակոբ Զաքըրեան եւ Անուշ Յովհաննիսեան, կը ներկայանան պատկառելի աշխատանքով, որուն օգտակար պիտի դառնանան մանաւանդ քաղաքական-դիւնական ասպարդէն ընտրողներուն: Պիտի վերջէ իմանանք, թէ ովքեր են եւ ինչ աղբիւրէն կը խմեն այսօրուայ մեր դրացի-հակառակորդ քաղաքական-դիւնական գործիշները, որոնց հայ առաջակատումէ աւելի երկխօսութեան պէտք ունիք: Հեղինակները մասնաւոր հոգած կամաց գործիշները:

տանի թրքագէտներու աւանդներուն՝ օգտագործելով անոնց աշխատութիւնները, որոնց կողքին նաև՝ արտերկրի-ափիւրքի մէջ հրատարակուած նորագոյն աշխատութիւնները: Մասնաւոր քննադատական պատմագրութեան ներկայացուցիչներու աշխատութիւններու մէջ մեր պատմութիւնը աղաւաղող տեղեկութիւնները: Ըստերգոյին հետաքրքրութիւնները գոհացնելու համար լիշենք գրքի վիճակարգումները.

1. Օսմանեան կայսրութեան վլուգումը եւ ազգայնամույսական շարժման յաղթանակը (1918-1922), Ռ. Սափրաստեան,

2. Քեմալական հանրապետութեան ձեւաւորումը (1923-1938), Ա. Հովհաննիսեան,

3. Թուրքիան երկրորդ աշխարհարտի շրջանում. Յետպատերագնեան զարգացումները (1939-1950), Ռ. Մելքոնեան,

4. Ժողովրդավարական կուսակցութեան կառավարման տարիները (1950-1960), Ռ. Մելքոնեան,

5. Քաղաքական պայքարի սրումը, ուազմական յեղաշրջումները (1960-1980), Ա. Դումանեան,

6. Ռազմական եղաղջումը, բարեփոխումները (1980-1995), Վ. Տէր-Մաթեւոսեան,

7. Քաղաքական համակարգի ճգնաժամը. «Արդարութիւն եւ Զարգացում» կուսակցութեան կառավարման շրջանը (1996-2011), Վ. Տէր-Մաթեւոսեան:

Վերույիշեալ իւրաքանչիւր բաժնին կը հետեւի, Գրականութիւն լրացուցիչ ընթերցանութեան համար յաւելուածը, որ ուսանողին կամ ընթերցողին առիթ կուտայ ընդլայնելու իր գիտելիքները տուել բաժնի մէջ արծարծուած նիւթերու շուրջ:

Դասագրքի վերջաւորութեան կայ ընդհանուր «Յաւելուածներ» բաժնին, ուր մասնաւոր լուսարձակին տակ կ'առնուին զանազան կուսակցութիւններ՝ թիւով եօթը, որոնք այս կամ այն առիթներով ղեկավար դիրքերու վրայ եղած են մէջընդէջ՝ զինուորական բռնի միջամտութիւններով:

«Յաւելուածներու» երկրորդ մասը նուիրուած է «Ազգեցիկ քաղաքական գործիչներ» նիւթին: Այնտեղ հակիրճ, բայց գրեթէ ամբողջական ընտութագրուած են Մուստաֆա Քեմալ Աթաթիւրք կոչեցնելու սկսած մինչեւ այժմեան Ռէջիփ Թայիր էրտողանը իբրեւ կարեւոր եւ ազգեցիկ քաղաքական գործիչներ:

ԱՏԱՆԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ ԲԱԿ
ՀԱՅ ՀՈԳԵՒՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՇԻՐԻՄԵՐՈՒ ՎՐԱՅ,
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԶԲՈՍԱՅԳԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒԱԾ

Ատանայի Քոզան (Սիս) գաւառին մէջ գտնուող հայկական վանական համալիրի տարածքին մանկական զբոսայգի կառուցուած է:

Հստ Երեւի հերատիկ՝ թրքական demokrathaber.com-ը կը գրէ, որ նշեալ վանական համալիրը կը պատկանի այն հայկական կամալիրը կիլիկիոյ հայկական կամողիկիուարանը, Ապրիլ 27-ին դիմելով թուրքիոյ սահմանադրական դատարանը պահանջուց մէջ արագածուած է վերապահած մասամշակութեան ներկայացուցիչներու աշխատութիւններու մէջ մեր պատմութիւնը աղաւաղող տեղեկութիւնները: Ըստերգոյին հետաքրքրութիւնները գոհացնելու համար լիշենք գրքի վիճակարգումները:

Աղբեւրին վկայութեամբ՝ շուրջ 700 տարի շրջանի հայերու համար հոգեւոր կեդրոն ծառայած վանական համալիրի վերապահած ման պահանջով դատական գործին ի պատասխան՝ Քոզանի քաղաքապետ, թուրքիոյ ընդդիմադիր Ազգայնական շարժումը» կուսակցութեան (ԱՃԿ-ՄՀՊ) ներկայացուցիչ Մուսա Օզթուրքը յայտարարած է. «Ուեւէ մէկուն անգամ մէջ թիզ հալրենիքի հող չունինք տալու», եւ վանական համալիրի բակը մանկական զբոսայգի կառուցուած է:

«1915-ին Հայոց թեղապահութեան յաջորդած շրջանին՝ 1921-ին, Ատանայի Քոզան գաւառի հայկական վանական համալիրը 48 ժամուան ընթացքին յանձնելու հրաման եկաւ, որուն հետեւանքով հայ հոգեւորականները ստիպուած եղան լքելու Ատանան:

Հարակադրաբար Լիբանան տեղափոխուած հայ հոգեւորա

Երրորդ մասի մէջ կը ներկայացուի «Թուրքիայի Հանրապետութեան պատմական իրադարձութիւնների ժամանակագրութիւնը» 1914-էն սկսեալ մինչեւ 2011 թուականները:

Դասագիրքը կարեւոր ներդրում մըն է մասնաւորաբար համալասրամական ուսանողին ուսանողաբար համանակագութեան մէջ արծարծուած նիւթերու շուրջ: Դասագիրքը կարեւոր ներդրում մըն է մասնաւորաբար համալասրամական ուսանողին ուսանողաբար համանակագութեան մէջ արծարծուած նիւթերու շուրջ:

Դասագիրքի վերջաւորութեան կայ ընդհանուր «Յաւելուածներ» բաժնին, ուր մասնաւոր լուսարձակին տակ կ'առնուին զանազան կուսակցութիւններ՝ թիւով եօթը, որոնք այս կամ այն առիթներով ղեկավար դիրքերու վրայ եղած են մէջընդէջ՝ զինուորական բռնի միջամտութիւններու (թիւով 70-էն աւելի) կրթաթոշակ տրամադրելով եւ պարբերաբար նշանակալի գրքեր հայտարա-

կելով կը մասնակցի հայրենաշինութեան մտաւոր-հոգեւոր առաջադիր մուլթիւնութիւն:

Ներկայացուած գրքի տպագրութեան ու հրատարկման յաղողութեան իրենց գործնական ներդրումը ունեցած են Գուգարաց թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Սեպուհ. Արք. Չուլջեանը (Վանաձոր), Եկեղեցիներու համաշխարհային խորհուրդի մօտ Մայր Աթոռի ներկայացուցիչ է լուսական ԱՄՆ Արեւելեան թեմի պատուի հրական գործիւնական կառուցուած է լուսական ԱՄՆ Գերշին երկուքը նաեւ գործուած մէջ՝ որակուելով որպէս շինանիւթ օգտագործուած են շրջակալիքի տուներու կառուցման ժամանակի», - կը գրէ աղբեւրը:

massis Weekly

Volume 35, No. 21

Saturday, June 6, 2015

FM Nalbandian: Armenia Closely Follows the Developments in Syria

YEREVAN -- Armenia closely follows the developments in Syria and tries to find ways to ensure the security of Syrian Armenians, Foreign Minister Edward Nalbandian said at a joint press conference with visiting OSCE Chairman-in-Office, Serbian Foreign Minister Ivica Dacic.

Speaking about his recent visit to Syria, the Foreign Minister said the objective was to see the developments on the spot.

"We consider that it will be possible to solve the crisis by immediately

stopping the military actions, launching dialogue between all political forces in Syria," Minister Nalbandian said.

"There are thousands of Syrian Armenians living in Armenia today. The Armenian leadership has been doing and continues to do its best to support them," the Minister added.

"It was important to meet with representatives of the Syrian Armenian community, to offer them our support and to reconfirm that Armenia stands by them," Edward Nalbandian said.

Brazil Federal Senate Unanimously Passes Resolution on Armenian Genocide

BRAZILIA — The Federal Senate of Brazil on Friday unanimously adopted a resolution officially recognizing the Armenian Genocide. Resolution No 550/2015 was introduced by Chairman of the Committee on Foreign Affairs and National Defense of the Senate, Federal Senator Aloizio Nunes Fereira Filho and Federal Senator Jose Sera.

The Resolution adopted by the Federal Senate of Brazil reads as follows: "The Federal Senate of Brazil recognizes the Armenian nation's Genocide, whose 100th anniversary was observed on April 24, 2015. It pays homage to the Genocide victims and appreciates the contribution – made by the thousands of Brazilian-Armenian descendants of Armenian refugees – to the country's social, economic and cultural life. The Senate

emphasizes that never ever should any crime of genocide be forgotten in order not to be repeated."

The Foreign Ministry of Armenia Edward Nalbandian issued a statement hailing the Brazilian top legislators' unanimous decision to recognize the Genocide.

"The irreversible process of international recognition of the Armenian Genocide continues. Armenia welcomes the adoption of a resolution on the recognition of the Armenian Genocide by the Federal Senate of the Federal Republic of Brazil.

"With the adoption of this resolution, Brazil took a significant step that will contribute to the efforts of the international community aimed at preventing future genocides and new crimes against humanity," reads the statement.

Anti-Armenian PACE Rapporteur Gets Turkish Citizenship

ISTANBUL -- A former British lawmaker who was tasked by the Council of Europe's Parliamentary Assembly (PACE) last year with drafting a report on the Nagorno-Karabakh conflict has reportedly become a Turkish citizen.

According to the Istanbul-based daily "Sabah," Foreign Minister Mevlut Cavusoglu personally handed a Turkish ID card to the Conservative MP,

Robert Walter, at the Turkish Embassy in London last week. Walter, who is married to a Turkish woman, expressed delight at the award, reported the paper. It also posted a photograph of the ceremony on its website.

Walter was named by the PACE leadership to launch a fact-finding mission to the Karabakh conflict zone and

Continued on page 4

Azerbaijan Wants New OSCE Minsk Group Format

YEREVAN (RFE/RL) — Azerbaijan believes that the United States, Russia and France must no longer be the only countries spearheading international efforts to end the Nagorno-Karabakh conflict, the chairman-in-office of the Organization for Security and Cooperation in Europe said on Wednesday.

"Azerbaijan is proposing an increase in the number of OSCE Minsk Group co-chairs," Ivica Dacic, who is also Serbia's foreign minister, said after talks in Yerevan with his Armenian counterpart Edward Nalbandian.

Dacic, who visited Baku earlier this week, did not specify whether the Azerbaijani government has suggested that particular OSCE member states take over as additional co-chairs of the Minsk Group.

"I don't think it's a new pro-

posal," he told a joint news conference with Nalbandian. "But in order to accept this proposal we need a decision taken by consensus by all participating countries. We may look into this issue in the future."

"But I think that the OSCE Minsk Group must continue to work. Even if one party is not happy with its work, it's the only format where different negotiations and dialogue have been going on and it must be preserved," Dacic said.

In recent years President Ilham Aliyev and other Azerbaijani officials have increasingly criticized the U.S., Russian and French mediators for not helping Baku regain control over Karabakh and surrounding territories. Some of them have accused the West and Russia of pro-Armenian bias.

Continued on page 4

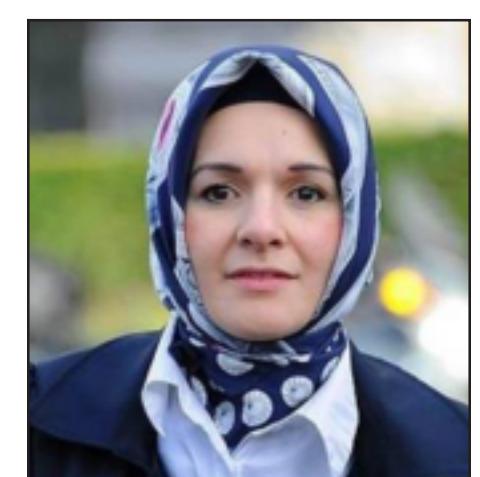
Turkish Politician Expelled from Belgium Party for Refusing to Recognize Armenian Genocide

BRUSSELS — A Turkish member of the Belgian parliament was expelled from her political party on Friday for not recognizing the Armenian Genocide.

Mahinur Ozdemir, who is the first woman with a headscarf to become member of the Belgian parliament, told Anadolu Agency that she refused to recognize the 1915 events as genocide and was later expelled by a committee from her party, the Humanist Democratic Centre (CHD).

President of the CHD, Benoit Lutgen, said last week that any member of the CHD who denied the Armenian genocide would be expelled from the party. "Should there be any genocide denier in our party, then he or she will be immediately discarded," Lutgen stated.

Ozdemir boycotted a moment of silence in the parliament to commemorate the 1915 Genocide, she said, "there is no court order that enforces one to

recognize the events concerning Armenians and that the European Parliament's resolution in April for recognition of the 1915 events is not binding".

Ozdemir told Anadolu Agency that CHD President Lutgen wanted her to sign a communiqué recognizing the 1915 events and told her she would be expelled from the party if she refused.

Survey: 20 Percent of Turkish People Consider Armenia as Threat

ISTANBUL -- According to the results of a recent survey on the Turkey's foreign policy by Istanbul's Kadir Has University, Turkish people consider Israel and the US as the biggest threats to their country. The survey was conducted in April among 1,000 people of the urban populations across Turkey, Today's Zaman reports.

In response to a question concerning which country they see as the biggest threat to Turkey, 42.6 percent of respondents said Israel, 35.3 percent mentioning the United States. Syria (22.1 percent) and Armenia (20.3

percent) come next in the list.

Although Turkey is officially a candidate country for European Union membership, according to 10.2 percent of respondents, EU countries pose a threat to Turkey.

8.7 percent of respondents said that no country constitutes a threat to Turkey, while 38.9 percent of the population found that "Turkey has no friends."

Among friendly countries Turkish people singled out Azerbaijan (37.5 percent), Northern Cyprus (8.9 percent) and Bosnia and Herzegovina (6 percent).

Former House Speaker and Turkish Lobbyist Dennis Hastert Indicted on Federal Charges

CHICAGO -- Former U.S. House Speaker Dennis Hastert was charged on Thursday with lying to the F.B.I. and structuring cash withdrawals to avoid bank reporting requirements, federal authorities said.

Mr. Hastert, 73, a longtime Republican leader who now works as a lobbyist in Washington, was providing money to an unnamed person in order to "compensate for and conceal his prior misconduct" against that person, according to a federal indictment issued by the United States attorney for the Northern District of Illinois.

The indictment says that Mr. Hastert, who was once a high school teacher and wrestling coach in a small Illinois town, paid \$1.7 million to the person from 2010 to 2014.

As Speaker of the U.S. House, in October of 2000, Dennis Hastert (in concert with President Bill Clinton) killed the Armenian Genocide Resolution moments before its adoption.

Hastert had announced he would support the Armenian Genocide resolution. The resolution, vehemently opposed by Turkey, had passed the Human Rights Subcommittee of the House and the International Relations Committee but Hastert, although first supporting it, withdrew the resolution on the eve of the full House vote. He explained this by saying that he had received a letter from president Bill Clinton asking him to withdraw it, because it would harm U.S. interests.

A September 2005 article in Vanity Fair revealed that during her work, former FBI translator Sibel Edmonds had heard Turkish wiretap targets boast of covert relations with Hastert. The article states, "the targets reportedly discussed giving Hastert tens of thousands of dollars in surreptitious payments in exchange for political favors and information." An official at the Turkish Consulate is said to have claimed in one recording, that was translated by Edmonds, that the price for Hastert to withdraw the Armenian Genocide resolution would have been at least \$500,000.

Following his congressional career, Hastert received a \$35,000 per month contract lobbying on behalf of Turkey. Hastert and former congressman Dick Gephardt's firms have split a \$1.4 million annual lobbying contract from Turkey.

IMF Forecasts Zero Growth in Armenia Economy

YEREVAN (RFE/RL) -- The International Monetary Fund has slightly improved its outlook for the Armenian economy but still thinks that it will not grow this year, the IMF's resident representative in Yerevan, Teresa Daban Sanchez, said on Tuesday.

In the most recent World Economic Outlook published in April, the IMF forecast that Armenia's Gross Domestic Product will likely shrink by 1 percent in 2015 due to knock-on effects of a recession in Russia.

According to Daban Sanchez, the fund now expects zero growth in the country. She argued that oil prices stabilized in February, somewhat shorting up the Russian ruble. This should

reflect positively on the Armenian economy, she said.

"We have moved from the minus one [growth] to the zero," the IMF official said. She went on caution, though, that even this economic outlook is fraught with "huge uncertainty."

The Armenian government has publicly disagreed with such gloomy projections. Prime Minister Hovik Abrahamian last month forecast an economic growth rate of "at least 2-3 percent." He claimed that it could even reach 4 percent.

"This is not the first time we have differences with the government," Daban Sanchez told reporters. "We had them in the past. We have that in other countries. It's OK."

Pro-Kurdish HDP Party to Seek Recognition of the Armenian Genocide

ISTANBUL — The pro-Kurdish People's Democratic Party (HDP) of Turkey will seek soonest normalization of Armenian-Turkish relations and recognition of the Armenian Genocide in the Ottoman Empire, in case it succeeds in the forthcoming parliamentary elections, Vice-President of the Party Nazmi Gur told RIA Novosti.

Twenty parties are running for Parliament in the June 7 elections, four of them having a real chance to clear the 10 percent threshold. Survey results suggest that 41% are going to vote for the ruling Justice and Development Party.

The Republican People's Party

can count for 29 percent of the votes. The Nationalist Movement Party and the pro-Kurdish People's Democratic Party are likely to receive 14 and 11 percent respectively.

"We stand for implementation of the protocols on the normalization of relations of Armenia and the opening of the shared border. The Turkish-Armenian relations should not be linked to the settlement of the Karabakh conflict. It's a question of the Armenian and Azerbaijani nations, which should be solved through negotiations. We also stand for the recognition of the genocide of Armenians in the Ottoman Empire," Gur said.

Russia's Gazprom to Buy Iran-Armenia Pipeline

YEREVAN -- A senior Armenian official on Wednesday revealed the planned sale of a key section of a pipeline transporting natural gas from Iran to Armenia's national gas distribution network owned by Russia's Gazprom giant.

The 41-kilometer section runs from the Iranian border to the southeastern Armenian town of Kajaran. The rest of the pipeline completed in 2008 is already owned by the Gazprom-Armenia operator.

Deputy Energy Minister Ara Simonian told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) that the Armenian government and Gazprom have already signed a "tentative agreement" on the sale of the Meghri-Kajaran section. He refused to disclose its financial terms or specify when a final deal could be signed.

A spokeswoman for Gazprom-Armenia, Shushan Sardarian, confirmed this information. Sardarian revealed that the tentative accord was finalized in 2007 with a \$30 million "prepayment" made by the company at the time. She said that Gazprom-Armenia will likely pay another \$9 million

Daban Sanchez reaffirmed the IMF view that the government should seek to offset the fallout from the Russian economic downturn with more aggressive reforms that would significantly improve Armenia's flawed business environment. "Armenia needs a more dynamic economy," she stressed. "That means more competition, more players, better rules of the game ... a justice system that is fair."

to complete the takeover.

Simonian argued that such a take-over will make an economic sense because the Gazprom subsidiary already owns Armenia's practically entire gas infrastructure. "We believe that private companies are much better than the state at managing such energy facilities," he said.

The Iran-Armenia pipeline was constructed with the aim of easing Armenia's heavy dependence on Russia for energy resources. Critics have long said that Gazprom could exploit its control over the Armenian gas infrastructure to minimize the importance of that alternative source of gas supplies.

Armenia imports roughly 2 cubic meters of Russian gas each year, compared with only 500 million cubic meters supplied by Iran. The Iranian gas is mainly delivered to a thermal-power plant in Yerevan which pays for it with electricity supplies to the Islamic Republic.

Armenia currently pays Gazprom \$165 per thousand cubic meters of Russian gas. The Russian giant charges European countries more than \$300 per thousand cubic meters.

"That's what's working in other countries and what's not working in Armenia," the IMF representative went on. While the situation with the rule of law has seemingly improved over the past decade "we are still below where Armenia should be," she added.

The president of the European Bank for Reconstruction and Development, Suma Chakrabarti, also called for such reforms .

Sotheby's Withdraws Sale of Aivazovsky Painting after Russia Alleged it was Stolen

LONDON -- The international auction house Sotheby's withdrew from auction on Tuesday a painting by Ivan Aivazovsky that Russia's Interior Ministry said last week had been stolen in 1997 from a private collection in Moscow, Reuters reports.

The auction house said "Evening in Cairo" by Russian artist of Armenian descent Ivan Aivazovsky, had been withdrawn from sale at the request of the consignor, or seller.

Russia's Interior Ministry had asked that British police block the auction.

Sotheby's said last week it had found no record of the painting in the databases of stolen art and would proceed with the sale on June 2, with the agreement of the consignor and the family which said it had been stolen.

In an emailed statement on Tuesday, Sotheby's said: "Ivan Aivazovsky's Evening in Cairo, Lot 23, in Sotheby's 2 June 2015 Sale of Russian Pictures has been withdrawn at the request of the consignor."

It said there was "no further information available".

Russia's Interior Ministry declined immediate comment, saying it would make its position clear later on Tuesday.

The Interior Ministry did not name the complainant but Sotheby's earlier identified them as the Nosenko family, which Russian media said had purchased the painting in the 1940s.

Praised for his technique to capture sunsets and moonlight, Aivazovsky created his "Evening in Cairo" in 1870. He visited Egypt during the opening of Suez Canal a year earlier. The sought-after painting was due to be sold in London on June 2nd, with a pre-sale price estimate of 1.5-2 million pounds (\$2-\$3 million).

The Sotheby's website had listed the work's provenance as being in the collection of N.I. Dedov.

Sotheby's kept the identity of the seller confidential but said that it had acquired the painting in good faith in 2000.

Kiss the Ground – A New Armenia: Exhibition Opens in Boston

"Kiss the Ground — A New Armenia (Part 3)," the culmination of a series of exhibitions marking the centennial of the Armenian Genocide, delineates the aftermath of trauma. The first two (solo shows) were at the Armenian Library and Museum of America, in Watertown; this group show is at the Cambridge School of Weston's Thompson Gallery, the Boston Globe reports.

That's twofold trauma: the massacre of 1.5 million Armenians by forces of the Ottoman Empire between 1915 and 1922, and the Turkish government's continued refusal to acknowledge that a genocide occurred.

The exhibition, curated by gallery director Todd Bartel, is sometimes furious, sometimes thoughtful and tender, sometimes clumsy. In all its colors, it reflects the experience of surviving trauma.

Some of John Avakian's monoprints — searing images built in part on historic photos — are almost too hard to look at. Political cartoons

in an accompanying show by Lucine Kasbarian skewer Turkish officials and diplomatic responses pandering to their denial.

Satire has its place, but the best works in "Kiss the Ground" are less reactive. They question and explore the impact of the genocide. Art helps us to look at pain. Ideally, it makes space to help us comprehend and integrate even the most terrible losses.

Jessica Sperandio's "Blue Smoke," a wall-mounted cut acrylic work, describes a supine man under a knotty, spiky cloud. A genocide survivor inspired it: He came to the United States, worked at General Electric, and suffered a terrible head injury, after which he lay on the floor all day smoking. This is his desolate haze.

"Tattoo Trails I," Adrienne Der Marderosian's installation of prints, depicts hunched figures in long coats. She collages them with maps and cityscapes; figures repeat and disappear. They are disenfranchised; the sheer numbers make them an army of the lost.

Children's Park Built on Territory of Sis Catholicosate

ADANA -- A children's park was built on the territory of the Armenian historic Catholicosate of Sis (currently Kozan, Adana province), Ermenihaber.am reports.

Catholicos Aram I of the Great House of Cilicia had filed a lawsuit to reclaim Sis Catholicosate from Turkey on April 28.

In response to the lawsuit claiming the return of the monastic complex that has served as a religious centre for the local Armenians for 700 years, the mayor of Kozan, Turkish Nationalist Movement Party member Musa Öztürk declared that "not even an iota of land is to be handed over to anyone" and built a children's park on the territory of the complex, according to Turkish Democrat Haber.

"In the period following the Armenian Genocide of 1915, precisely in 1921, an order came urging to hand

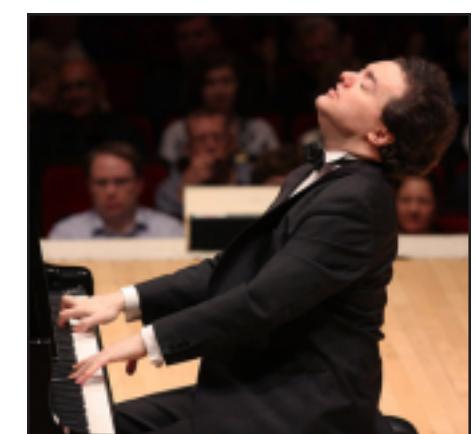
over the monastic complex of Kozan within 48 hours, forcing the Armenian clergymen to leave Adana.

Once forcibly transferred to Lebanon, the Armenian priests founded the Armenian Catholicosate of Cilicia again in Antelias, Beirut.

It is well known that a demolition order was issued on the Armenian monastic complex of Adana in 1950 that was abandoned and neglected, ruthlessly demolished by treasure hunters, while the stones of the destroyed church were used as building material during the construction of the surrounding houses," the Turkish source says.

The construction of the children's park in the Armenian Church yard in Adana, where Armenian clergymen are resting, caused a storm of protest and an extensive debate in social networks and is being characterized as the continuation of 1915, a cultural genocide.

'With You, Armenia' Pianist Evgeny Kissin Honors Memory of Genocide Victims

This month Carnegie Hall had to set up five rows of stage seats to meet the demand for the Russian pianist Evgeny Kissin's much-anticipated solo recital on May 26. This was an unusual and intensely meaningful occasion.

Kissin took part in "With You, Armenia: A Concert to Commemorate the Centennial of the Armenian Genocide." Sponsored by the Yerevan Perspectives International Music Festival, the event was part of an international tour featuring the impressive Hoover State Chamber Choir, founded by Sona Hovhannisan, who conducted the impressive 25-voice ensemble in the rewarding first half of the program. There were arrangements of Armenian folk songs and liturgical works, several contemporary selections, a Britten carol and the world premiere of a choral setting of Psalm 3 by the Polish composer Krzysztof Penderecki composed in remembrance of the Genocide, the New York Times reports.

After intermission, Kissin played four substantive Chopin works, including the Fantasy in F minor and Scherzo No. 2.

The chorus began with folk songs arranged by the Armenian priest and composer Komitas (1869-1935), a choir director and pioneer of Armenian national music who spent time in a prison camp during the Genocide. Several singers held chiming metal pieces that provided delicate tones and rhyth-

mic figures during these selections. "Lusnake los i, Babo" ("The Moon Is Bright, Grandpa"), the first offering, was a lovely song with wistful lyrical turns and melting harmonies supported by earthy, steady bass drones.

"Hoy, Im Nazani Yare" ("Hoy, My Graceful Sweetheart"), another Komitas arrangement, was fleet and jaunty with shouted rhythmic accents, though tinged with sadness. Penderecki's Psalm 3 ("O Lord, how many are my foes!") had a musical language stepped in the modal idiom of Armenian folk music yet charged with piercing contemporary chords.

The ovation was tumultuous, even more so after Kissin, for an encore, played a mournful Armenian song. He ended the evening with a heroic account of Chopin's famous Polonaise in A flat, and this time the music danced defiantly.

New Publications:

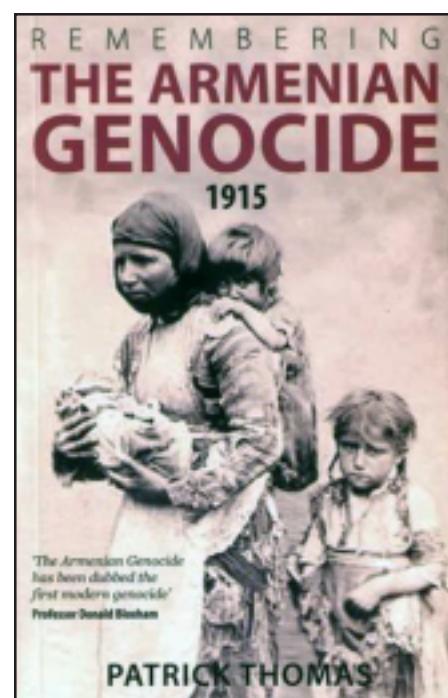
"Remembering the Armenian Genocide" 1915 by Patrick Thomas

"Remembering the Armenian Genocide" 1915, a book by Patrick Thomas, is dedicated with respect and friendship to the Armenians of Wales and Ireland, in memory of the members of their families who perished in the Genocide of Armenians in Ottoman Turkey during the First World War.

Author Patrick Thomas was born in Welshpool in 1952, and educated at schools in England. He is a graduate of Cambridge and Leeds Universities, and gained his doctorate from the University of Wales.

After ordination to the priesthood of the Church in Wales in 1980, he has served his entire ministry in bilingual parishes in West Wales. A member of the Welsh Language Board from 1994 to 2000, he broadcasts regularly in both Welsh and English. He has a deep interest in Armenian history, culture and spirituality, and is a member of the Anglican-Oriental Orthodox International Commission and honorary pastor to Armenians in Wales.

In his book – "Remembering the Genocide" 1915 Patrick Thomas shows why it remains profoundly important to acknowledge and remember the first major genocide of the 20th century, by

drawing on eye-witness material from wide variety of sources.

Recent events in the Middle East have underlined the threat of violent annihilation that still faces many vulnerable minorities there. The fate of the Armenians a century ago provides a timely warning to us today, one that should never be forgotten.

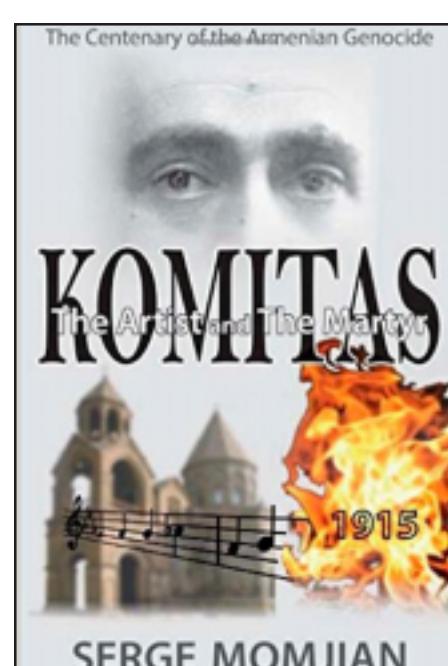
"Komitas, The Artist and The Martyr" by Serge Momjian

There have been several publications about the life of Soghomon Soghomonian (1869-1935). Musicologist, composer and an ordained priest, the man history remembers as "Komitas" is among the seminal figures of Armenian national music. "Komitas, The Artist and The Martyr," Serge Momjian's historical/biographical fiction may be the only novel to use dialogue to address Komitas' life.

Komitas is the skilful artist-priest who tours the remote villages in his homeland, collecting and transcribing folk songs. His long, scrupulous research work as an ethnomusicologist enables him to trace the pre-Christian roots of Armenian sacred music, and bring its folk music to a high standard. He lectures on these topics at the International Musical Society, to which he is admitted as the first non-European member.

He plays there a crucial role in introducing the unique musical heritage of Eastern cultures to the West. Although he is a celebrity musician and his lectures and songs are widely acclaimed, his secular performances of sacred music in his homeland and abroad put him on a collision course with the conservative clergy of his church, opening the gates of hell upon him.

On the night of 24 April 1915 – known as Red Sunday – Komitas is arrested along with 200 Armenian intellectuals and community leaders and deported far inland by the Ottoman

government as a prelude to a premeditated plan to annihilate the Armenian population of Anatolia. Though he is among the few who are reprieved, the terrible nightmare he has experienced, from which he never mentally recovers, takes him into asylums, where he spends the last twenty years of his life in seclusion, his complex inner world governed by the ineradicable images of his past.

This compelling book, based on concrete facts and events and written in commemoration of the centenary of the Armenian Genocide, serves to make past periods and people come alive in an entertaining dialogue.

Save the Date

NOV. 7, 2015-Saturday, St. Peter Church Ladies Society 57th Annual Fashion Show and Luncheon, One Hundred Years and Flourishing, at Four Seasons, Westlake Village, CA

Ararat Home Board of Trustees Elects its Executive Committee for 2015-2016

Ararat Home Board of Trustees Executive Committee: Nazar Ashjian (past chairman), Debbie Avedian, Armen Hampar (past chairman), Ron Nazeley, Joseph Kanimian, Michael Surmeian, Nadya Verabian, Vahe Vartan; Nora Hampar (not pictured)

MISSION HILLS – The Ararat Home Board of Trustees elected its Executive Committee on April 16, 2015. The officers who are entrusted with guiding the organization through another successful year of growth include: Joseph Kanimian, Esq. (Chairman), Ron Nazeley (1st Vice Chair), Nora Hampar (2nd Vice Chair), Michael Surmeian, CPA (Treasurer), Vahe Vartanian (Assistant Treasurer), Nadya Verabian (Secretary), and Debbie Avedian (Assistant Secretary).

On March 1st, Ararat Home held its Annual Membership Meeting, when members and supporters came together to receive updates on the Home's past accomplishments and future goals as well as to elect members to the Board of Trustees for three-year terms. Trustees, administrators and the Chief Operating Officer reported on the state of the organization; and, supporting bodies presented an overview of their activities as well as their yearly contributions to the Home. Chairman Kanimian expressed his heartfelt congratulations to the Executive Committee and newly re-elected trustees: Raffi Balian, M.D., Peter Darakjian, Armen Hampar, Richard Jebejian, Rafi Mardirosian, Roy Martinian, D.D.S., Harout Mesrobian, M.D., Berj Shahbazian, and Nadya Verabian. And,

acknowledging the remaining trustees who are continuing their terms – Nazar Ashjian, CPA, Vatche Bardakjian, M.D., Shahe Boyadjian, Gary Kalostian, Maggie Mangassarian-Goschin, Edvin Minassian, Esq., Joseph Ouzounian, M.D., Kohar Pelter, MSN, Sinan Sinanian, and Arthur Zaboulian, – he noted: "At Ararat Home, we are committed to our elders' welfare and will do our utmost to maintain the Home as a premier facility of its kind. On behalf of the Board of Trustees, I extend my gratitude to all our supporters, members, volunteers and auxiliary groups for their dedication and commitment to the objective of our beloved Home."

Ararat Home of Los Angeles has continuously been recognized for the exemplary service and care it provides to over 350 residents. The Assisted Living Facility has received zero-deficiency ratings for eight consecutive years from the California Department of Social Services for meeting all standards and having no violations. Similarly, Ararat Skilled Nursing Facility and Ararat Convalescent Hospital in Eagle Rock continue to hold five-star ratings from the U.S. Department of Health and Human Services' Centers for Medicare and Medicaid Services, which is the highest rating given to such facilities.

Azerbaijan Wants New OSCE Format

Continued from page 1

"In the last 20 years the three countries co-chairing the OSCE Minsk Group have not taken a single step to settle the Nagorno-Karabakh conflict," Azerbaijan's Deputy Prime Minister Ali Hasanov charged last month.

Armenian leaders have repeatedly rejected this criticism, saying that the three mediating powers deserve

praise for their joint efforts. Yerevan is therefore extremely unlikely to agree to any change in the negotiating format.

"Armenia believes that the Minsk Group is a fairly effective framework within which it is possible to achieve a settlement," Tigran Balayan, the Armenian Foreign Ministry spokesman, told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am), commenting on Dacic's statement.

Anti-Armenian PACE Rapporteur

Continued from page 1

prepare the report titled "Escalation of Violence in Nagorno-Karabakh and Other Occupied Territories of Azerbaijan."

This wording prompted vehement protests from Armenian members of the Strasbourg-based assembly and the government in Yerevan. They said that it predetermines Walter's findings and runs counter to statements made by U.S., Russian and French mediators trying to broker a Karabakh settlement.

The Armenian side has also ac-

cused Walter of having close ties with Azerbaijan's government, saying that the British parliamentarian has repeatedly defended Baku's dismal human rights record criticized by Western human rights groups.

Walter led a team of PACE members that observed Azerbaijan's last presidential election held in 2013. Unlike other Western observers who reported widespread fraud, the PACE mission concluded that the vote met democratic standards.

Walter, 67, did not run for reelection in Britain's recent general elections.

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՍ-ՀՈԳԵԲԱՇ
ՆՈՒՐՈՒԱԾ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 100 ԱՄԵԱԿԻՆ
ԵՒ ԱՅՆԹԱՊԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ 95 ԱՄԵԱԿԻՆ

ՍԱՐԳԻՍ ՊԱԼՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Ապրիլ ամիսը հայերուս համար յատկանշական ամիս մըն է, մանաւանդ՝ Ապրիլ 24ը. այդ օրը ամէն տարիի, ազգովին կը սպանք մէր նահատակները եւ կ'ոգեկոչենք անտեսյ անմար յիշատակը, իսկ այս տարի 100 ամեակն է այդ մէծ եղեռնին։ Ապրիլ ամսուն առաջին օրը, 95 տարի առաջ, սկսած է Այնթապցիներու հերոսական ինքնապաշտպանութիւնը։ Այս ծիրէն ներս, Լու Անձելոսի Այնթապցիներու Մշակութային Միութիւնը կազմակերպեց հոգեհանգիստ եւ հոգեճաշ, միատեղ ոգեկոչելու Մշեծ եղեռնի 100 ամեակը եւ հերոսամարտի 95 ամեակը։

Հոգեհանգիստի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ կիրակի Ապրիլ 12ին, Ս. Ղեւոնդեանց Մայր Տաճարի մէջ։ Թեմի բարեջան առաջնորդ Յովնան Արքապ. Տէրտիկեան իր քարոզին մէջ խօսեցաւ հայ ժողովուրդի նահատակութեան մասին, չետելով՝ որ նահատակութիւնը Քրիստոնէական հաւատքի անբաժան մէկ մասը եղած է։ Այս հաւատքի համար դարերու ընթացքին զոհ գացած են բիւր նահատակներ։ Խօսեցաւ նաեւ հայ ժողովուրդի մղած ինքնապաշտպանական կոիւներուն մասին շեշտը զնելով՝ Այնթապի հերոսամարտին վրաց։ Իր յարգանքը յայտնեց անոր հերոսներուն եւ նահատակներուն ցիշատակին։

Յաւարտ պատարագի, Մայր
տաճարի կից Գալացճեան սրահին
մէջ տեղի ունեցաւ հոգեճաշ-հան-
դիսութիւն։ Ա.Մ. Միութեան ատե-
նապետ՝ Պրն. Աւետիս Տեմիրճեան
բարի գալուստ մաղթեց բոլոր
ներկաներուն, չնորհակալութիւն
յայտնեց, որ իրենց ներկայութեամբ
յարգանքի տուրքը կը մատուցեն
մեր նահատակներուն։ Ապա ներ-
կաներուն ծանօթացուց օրուան հան-
դիսավարուհին՝ գաղութիս հան-
րածանօթ դէմքերէն, «Մայրենի
Դեսպան» կոչումին արժանացած՝
տիկին Թագուհի Արզումանեանին։
Հանդիսութիւնը սկսաւ Միացեալ
Նահանգներու եւ Հայաստանի օրհ-
ներգերով կատարողութեամբ չնոր-
հալի երգչուհի՝ միջազգային երգի
մրցոյթի երկու դափնեկիր՝ Անա-
հիտ Ներսիսեանի։ Ներկաները յտն-
կայս լուռթեամբ յարգեցին մեր
նահատակներուն յիշատակիր։

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ
օրուայ հանդիսավարուհին՝ Տիկին
թագուհի Արզումանեանը, յայտ-
նեց որ եկած են յարգելու մեր
նահատակներու սուրբ յիշտակը,

խօսեցաւ 100 տարի առաջ թուրքեցու կողմէ ծրագրուած եւ գործադրուած հայերու ցեղասպանութեան մասին որ սկսաւ հայ մտաւորականներուն գլխատումով, ապա խօսեցաւ Այնթապի հերոսամարտի մասին (1920 թ.), որը համաժողովրդական ինքնաբուխ պոոթեկում մըն էր ցեղասպան թուրքի բռնութեան դէմ, եւ հիանալի օրինակ մը հայ ժողովուրդի միանականութեան: Ան իր յարգանքը մատուցեց Այնթապցիներու Մշակութային Միութեան նախկին նախագահ, մանկավարժ Հոգեբան՝ հանգուցեալ Երուանդ Պապայեանի յիշատակին, ըսելով որ ան միշտ կ'ապրի մեզի հետ: Ապա հարակիրեց թեմիս Առաջնորդ՝ Յովինան Սրբազնը որ իր սրտի խօսքը ուղղէ եւ կատարէ սեղանորհնէքը:

Տեղի ունեցած գեղարուեստա-
կան ճոխ յայտապիր մը: Լարք երաժշ-
տանոցի «Տաւիդ» պարի համըթը
(դեկավար՝ վաստակաւոր պարուտոց
Սօնա Աւետեանի) իրենց հայկական
տարագներով կատարեցին հայկա-
կան պարեր՝ Կոմիտասեան եղանակ-
ներու ընկերակցութեամբ:

Երգչուհի Անահիտ Ներսիսյանը իր դիւթիչ ձայնով, հանդիսութեան ընթացքին հանդէս եկաւ քանի մը ազգային-հայրենասիրական երգերով, մեծապէս խանդակառով ներկաները, յատկապէս բոլորիս սիրելի «Կիլիկիա» երգով:

Թագուհի Արքումանեան իրեն
բնորոշ ողեւորութեամբ ասմունքեց
հայութեան նուիրուած իր զրու-
թիւնը՝ «Ով եմ ես», ներկայացնե-
լով հայոց պատմութեան տարբեր
ժամանակաշրջաններու հայ հերոս-
ները, մեծութիւնները, որոնք իրենց
զոհողութիւններով, հերոական ճի-
գերով պահպանեցին իրենց ազգը,
ժամանենի էռուն եւ ձաւաւութու:

սայրենիր լճուռ և սաշկոյթը:
Պատանի Միքայէլ Եմանիլեան,
մեծ եռանդով ասմուռնքեց՝ Գէորգ
Էմինի «ՍԵՆՔ» ծանօթ արձակ
բանաստեղծութիւնը, արժանանա-
լով ներկաներուն բարձր գնահա-
տանքին: (Միքայէլը, անցեալ տա-
րի Շուշիի մէջ տեղի ունեցած
համահայկական ասմուռնքի մըցոյ-
թին՝ երրորդ տեղը գրաւած էր):

Տիկին Արգումանեան հանդի-
սականներուն ներկայացուց օրուայ-
գլխաւոր հիւր բանախօսին՝ Դոկտ.
փրոք. Գէորգ Պարտագճեանի ամ-
փոփ կենսագրականը, թուելով անոր
ստացած բարձրագոյն վկայական-
ները: (Երեւանի Պետական համալ-
սարանին, ապա տօքթորականը՝
Անգլիոյ Օքսֆորտ համալսարանին
1974թ.): Ան հայ գրականութիւն,

Հայ մատենագրութիւն եւ հայ մշա-
կոցթ դասաւանդած է Հարվըտ
Համալսարանի հայագիտական
ամպիոնէն ներս (1974-1987) ապա
1987էն ի վեր կը դասաւանդէ
Միշիկընի Համալսարանէն ներս։
Հեղինակէ բազմաթիւ յօդուածնե-
րու եւ քանի մը գիրքերու։ Ցիշա-
տակի արժանի է իր «Արդի հայ
գրականութեան տարեգրութեան
(1500-1920)» նուիրուած կոթողա-
լին գիրքը (անգլերէնով)։ Դասա-
խոսութիւններով հանդէս եկած է
տարբեր երկիրներու մէջ, մաս-
նակցած է հայ գրականութեան
ինչպէս նաև Հայոց Ցեղասպանու-
թեան նուիրուած գիտաժողովնե-
րու։ Փրոփ. Պարտագծեան կազմա-
կերպած է նաև գիտաժողովներ՝
վերցիշեալ նիւթերու շուրջ։

տութեան զգալի մասը անթապցի ծնողներու զաւակներ էին); Մեծ երախտագիտութեամբ յիշեց իր ուսուցիչները, յատկապէս, վաստակաշատ տնօրին։ Գրիգոր Պօղարեանը, որ խոր տպաւորութիւն թողած էր իր վրայ։

մեծապէս ներշնչած է զի՞նք:

Փրոփ. Պարտագնեան իր ելոյ-
թին մէջ խօսեցաւ հայութեան
գոյատեւման սպառնացող կտանգ-
ներուն մասին եւ պահանջ դրաւ որ

սիիւրը պէտք է բազմապատկէ իր
ջանքերը յաղթահարելու զանոնք:
Առաջարկեց որ նիւթական միջոց-
ներ ապահովել հայ կամ օտար
հայագէտներուն, որ շարունակեն
ուսումնասիրել հայ ժողովուրդի
մշակութային ժառանգը: Անդրա-
դարձաւ Այնթապցիներու կատա-
րած աշխատանքներուն, իրենց
ծննդավայրին լիշտակը վառ պա-
հելու համար, օրինակ տալով վեր-
ջերս երեւանի մէջ լոյս տեսած
Այնթապցի ասեղնագործութեան
նուիրուած երկու հաստրները:

Յարգելի բանախօսը իր ելոյ-
թին մէջ անդրադարձաւ նաեւ հայ-
թուրք յարաբերութիւններու մա-
սին, յատնեց ինչպէս ժուրք յա-
ջորդական իշխանութիւններ՝ խե-
ղաթիւրած են պատճութիւնը, սահ-
մանափակումներ դրած են հայկա-
կան դպրոցներէ ներս հայերէն
լեզու դասաւանդման, եւ թրքերէն
դասագիրքերու մէջ անհանդուր-
ժողութիւն կը տարածեն հայերու
դէմ, նոյնիսկ ատելութիւն։ Ելոյ-
թին վերջաւորութեան առաջար-
կեց որ երիտասարդներ պէտք է
ներգրաւել մեր միութիւններէն
ներս որ գոյատեւէ հայ կեանքը։

Բեմ հրաւիրուեցաւ հանդի-
սութեան հիւրաբար ներկայ
գտնուող Տիկ. Հիլտոս Սապունձ-
եան-Զօպոյեանը, որ Հալէպի ծնած է
այնթասպցի ծնողներու յարկէն ներս,
երկրորդական ուսումնար Հալէպի մէջ

ստանալէ ետք, 60ական թուական-ներու սկիզբը ֆրանսա մեկնած է, ուր երկար տարիներ ձեռնհասօրէն ղեկավարած է Եւրոպայի հայ դատի գրասենեակը։ Ան ուրախութիւն յայտնեց որ այնթապցիները իրենց միութիւնը ունին Լոս Անձելոսի մէջ, ցաւ յայտնեց որ Եւրոպայի մէջ այսպիսի միութիւն գոյութիւն չունի։ Ան փոքր տարիքէն լսած է Ամերիկայի Այնթապցիներու Միութեան մասին, ան ինք-զինք այնթապցիներու ժառանգորդներէն մէկը կը նկատէ։

Ան շեշտեց որ հայրենակցական միութիւնները կատարելիք մեծ աշխատանք ունին, որ պաշտպանեն հայ ժողովուրդի արդարիրաւունքը միջազգային դատարաններէն ներս: Խօսեցաւ իր զեկավարութեան շրջանին Հայ Դատի գրասենեակին կատարած աշխատանքներու մասին: Յոյս յայտնեց որ Ցեղասպանութեան զոհերու շառաւիդները մօտ ապագային պիտի կրնան իրենց իրաւունքները պաշտպանել միջազգային դատարաններէն ներս, ցոյց տալով սեփականութեան անհրաժեշտ փաստաթուղթեր, յայտնեց որ Ցեղասպանութեան ճանաչումը միջազգային հասրակութեան կողմէ հսկայ յառաջդիմութիւն արձանագրած է, վկայակոչելով՝ նոյն օրը Վաստիկանի մէջ, Հռովմի Պապը իր քարոզին մէջ հանգամանօրէն անդրադարձած էր 20րդ դարու առաջին Ցեղասպանութեան:

Հանդիսութեան առաւել հետաքրքրական մասը եղաւ, երբ ներկաները ծանօթացան Տիկին Եւնիկէ Սալիշեանին որ 101 տարի առաջ Այնթապ ծնած է բազմանդամ ընտանիքի մը մէջ, եւ այն սակաւաթիւ վերապրողներէն է, որ իր պատանեկութեան ականատես եղած է Այնթապի հերոսամարտին: Ան կենդանի վկան է մեր անցեալին եւ կապը մէր հառասար ձննուալաւոին:

Տիկին Սալիպեան՝ իր տարի-քին համեմատ անսովոր եռանդով պատճեց Այնթապէն տեղահանութեան ընթացքին պատահած դէպքի մը մասին, ուր ան հրաշքով փրկուած էր։ Յաճախ Աստուծոյ փառք տալով որ իրեն կեանք չնորհած է։ Յետագալին ան ամուսնացած է պատուելի Վահրամ Սալիպեանի հետ եւ 6 զաւակի մայր եղած է (զաւակներէն մէկը կորմնցուցած է 1960 թ. ինքնաշարժի արկածին ուր իր զաւկին հետ զոհ զացին բազմաթիւ աշակերտներ, Պէջրութիւ Հայ Աւետարանական Բարձրագոյն Վարժարաննէն)։ Յետագալին Սալիպեան ընտանիքը բախտաւոր-ութիւն է, 12 Շնորհական է, 28 Տառական է,

ԳԱԼ ՏԱՐԻ՝ ՎԱՆ (8)

ՊԱՏԱՌԻԿՆԵՐ՝ ԵՐԱԶԱՅԻՆ ԱՐԵՒՏԱՐԱՅԱՍԱՆԵՆ ՄԵՐ ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՆԵՐԸ

ՎԱՐԴԳԵՍԴՈՒՐՈՒԵԱՆ

Որեւէ ուխտագնացութեան
կամ շըջապտոյտի մը յաջողու-
թեան մէկ կարեւոր մասը կախեալ
է ուխտագնացներու խումբի բա-
ղադրութենէն: Եթէ սնտուկին մէջ
միայն մէկ աւրուած խնձոր ըլլաց,
շատ չ'անցած սնտուկին բոլոր
խնձորները կ'աւրուին: Շատ բախ-
տաւոր էինք որ մեր խումբի բոլոր
անդամներն ալ շատ համերաշխ էին
իրարու հետ, կատակասէլ, զարգա-
ցած, բոլորն ալ համալսարանա-
ւարտ, «խելքը գլուխը» մարդիկ:

Մեր խումբին կազմակերպիչն ու առաջնորդը Մաշտոց Գոլէճի հիմնադիր, տէրն ու անօրէնը, Դոկտ. Կարպիս Տէր Եղիացեանն էր: Նկատի ունենալով որ Դոկտ. Տէր Եղիացեանը հանրածանօթ անձնաւորութիւնն մըն է ոչ միայն ԼուԱնձելրափ, այլ եւ Հայաստանի եւ ի սփիւս աշխարհի, հարկ չեմ տեսներ ներկայացնել զինք: Ըստ միայն որ ուխտագնացութիւնը շատ լաւ կազմակերպուած էր, գրեթէ անթերի: 15 օրերու մէջ խտացուած այս շրջագայութիւնը ոչ միայն շատ ուսանելի էր, այլ նաև յուզիչ, զգացախառն ապրումներով տոգորուն, հպարտառիթ երեւոյթներով առլեցուն, ազգային զգացումներդ զարթնեցնող եւ վրէժի զօրաւոր ապրումներդ քրքրող: Դոկտ. Կարպիսը առառնելրու առաջին արթնցողն էր, իսկ երեկոյեան՝ ամենաուշ պարկողը: Ան միշտ մեզի հետ էր ամէն տեղ եւ պատրաստ մեր բոլոր հարցումներուն պատասխանելու եւ հարցերը լուծելու: Պատմական իր հմտութիւնն ու գիտելիքները հանրագիտական պարփակ ունէին: Իր ծանօթութիւնները վայրին այլ եւ նաև տեղայի պատասխանատուներուն հետ չետ չափազանց ընդարձակ էին: Իր հայրենասիրութիւնը ոչ թէ չափ չէր ճանչնար, այլ շատ վարակիչ էր: Ան պատրաստ էր ամէն վայրկեան օգտակար ըլլալու խումբի ունէ անդամի: Ինչպէս ըսած էի, Ատանայէն Այնթէպ մեր ճամբան շեղեց (իր հաշւոյն) որպէսզի Տէօրթ Եղու այցելէինք: Ուրիշ անգամ մը Տօքթ. Պերճ Ղորդորեանին հետ «թաքսի» վարձելով զինք տարաւ մօտակայք քաղաք մը, Զարա, անոր մէկ հայրենակից - բարեկամին քով, դարձեալ իր ծախքով, եւ քանի մը ժամ ետք միացան մեզի յաշորդ քաղաքի ճամբուն վրայ: Տօքթ. Կարպիսը միշտ ուշադիր էր, որ ամէն բան կատարեալ ըլլար, մեր բոլոր կարիքները հոգացուած եւ ամէնքս միշտ ուրախ եւ գոհ:

Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Սիլվա
Յակոբեանները ամէն տեղ էին,
ամէնուն օգնելու, ամէնուն հասնե-
լու պատրաստ: Պրն. Գէորգ Յա-
կոբեանը (այս յօդուածաշարքին
սրբազրիչը, յուշաբարս, խորհր-
դատուս), Մելգոննեան Կրթական
Հաստատութենչն եւ Պէցութի Ամե-
րիկեան Համալսարանէն շըջանա-
ւարտ, վերջին յիստուն տարիներուն
զիտական նիւթերու եւ ուսողու-
թեան շատ հմուտ, մասնագէտ,
սիրուած եւ յարգուած ուսուցիչ
եղած է Մելգոննեան Կրթական Հաս-
տատութեան (Կիպրոս), Ալէք Փի-
լիպոս եւ Մանուկեան-Տէմիրճեան
(Լոս Անձելոս) վարժարաններէն
ներս: Արտադպրոցական (G.C.E. O
Level, A Level - University of

London, Advanced Placement Tests, USA) քննութիւններուն մէջ իր աշակերտներուն յաջողութիւնները կը տարրութերուէին 90-100 տոկոսներուն միջեւ: Համեստութեան եւ ազնուութեան տիպարն է Պրն. Գէորգ Յակոբեանը: Միշտ ժպտուն, միշտ պատրաստ իր տեղը ուրիշին տալու, լուսանկարչական գործիքը ձեռքը՝ միշտ խումբին միւս անդամները նկարելու «պարտականութեան» մէջ... Հայոց Պատմութեան իր լայն ծանօթութիւններով միշտ բացատրելիք բան մը ունիք շուրջիններուն: Ըսեմ որ Պրն. Գէորգ Յակոբեանը տարիներով վարչական եւ ատենապետ եղած է Քալիֆորնիոյ «Մելգոնեան Սանուոց Միութեան», անդամ էր Լոս Անձելոսի «Գուսան» երգչախումբին, իսկ 2013-ի Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. Կաթողիկոսէն արժանացաւ «Սբ. Սահակ Սբ. Մեսրոպ» շքանշանին եւ Կաթողիկոսական Սրբատառ Կոնդակին: Տիկին Սիլվա Յակոբեանին համար միայն ըսեմ որ համեստութեան եւ ուրիշին օգնելու տիպար անձ մըն էր: Կարծես իր ամքողջ էութիւնը խոցոր սիրտ մըն էր, որ կը բարախէր ուրիշներու բարիք բաշխելու: Մելգոնեանէն եւ "Beirut College for Women"-էն շրջանաւարտ, Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան մէջ ուսուութեան ուսուցչուհի էր, իսկ Լոս Անձելոսի մէջ՝ «County of Los Angeles, Social Services»-ի պաշտօնեայ: Տիկին Սիլվան մօտ 20 տարի ծառայած է «Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան Սանուոց Միութեան» վարչութեան մէջ, Լոս Անձելոս: Այժմ Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Սիլվա Յակոբեանները հանգստեան կոչուած են եւ կը զբաղին իրենց երկու սիրասուն թունիկներուն հոգ տանելով:

Տէր եւ Տիկ. Տիգրան եւ Քէթի Ղորդորեանները խումբին ոգին էին: Տիգրանը, Մելգոնեան Կրթական Հաստատութենէն 1982-ի շրջանաւարտ, Հայաստանի մէջ 1988-ին աւարտած էր Երեւանի Համալսարանի Ճարտարապետական եւ Շինարարական ինստիտուտը եւ այժմ "Global Engineering" ընկերութեան ընդհանուր տնօրէնն է: Այս՝ "Mega International" ինքնաշարժի մասեր պատրաստող արեւմտեան աշխարհի ամենամեծ ընկերութիւնն է, որ աշխարհի ամէն կողմ ինքնաշարժի մասեր կը մատակարարէ: Տիգրանը Հայաստանի մէջ բանի մը ընկերներով «Անուշ Նուագախումբ»-ը հիմնած էր եւ զիւղերը երթալով կոմիտասի նման ազգագրական երգերը կը հաւաքէր: «Անուշ Նուագախումբ»ը ելոյթ ունեցած է Երեւանի «Երիտասարդական Համալիր»ի մէջ, Կարէն Տէմիրճեանի ներկայութեան: Ազգային կեանքի մէջ Տիգրան Ղորդորեանը Թորոնթոյի «Մելգոնեան Սանուոց եւ Բարեկամներ Միութեան» Ատենապետն է, Թորոնթոյի Հայ Կեղրոնին վարչական եղած է, պատանիներու պասքէթպոլի խումբերը մարզած եւ այժմ փայտի վրայ թռչնագրերով «ԱԲԳ»-ը կը փորագրէ:

Տօքթ. Քէթի Ղորդորեանը (Հալէպի Լազար Նաճարեան-Գալուստ Կիւլպէնկեան վարժարանէն եւ Հայաստանի Բժշկական Դեղագործութեան Հաստատութենէն շրջանաւարտ), խումբին բժշկութեան դիւնդապահ հուէին, եւ ղեղերու

մատակարարիչն էր: Առաւօտեան
ժամը շուրջ 2-ին պանդոկի իր սենեակին
դուռը կը թափէին եւ «Քէթի,
զլուխս կը ցաւի, ի՞նչ ընեմ...»-ով
կ'արթնցնէին զինք: «Թայլով մը
առ եւ պառկէ՛»... եւ հիւանդին
զլիսու ցաւը կ'անցնէր: Ուխտագ-
նացներէն ոմանք ինչ-ինչ պատճառ-
ներով բժշկական խնամքի, դեղե-
րու եւ սրսկումներու պէտք ունե-
ցան: Տօքթ. Քէթին ամենայն մաս-
նագիտութեամբ օպնեց բոլորին:
Առաջ առ առ առ առ առ առ առ առ

Ազգային կեանքին մէջ, Տօքթ. Քէթի Ղորդորեանը Հալէպի մէջ Հ.Ե.Լ.-ի վարչական եղած է եւ իր ծառայութիւնները բերած է Հ.Ե.Լ.-ի գրական, թատերական եւ մարդական յանձնախումբերուն մէջ եւ եղած է արենուշական խումբի խմբապետ: Պասին մէջ Ղորդորեանները միշտ կը զեկավարէին «բազմաձայն» խմբերգնները, եւ յաճախ Տօքթ. Քէթին հայրենասիրական ասմումքներով կը յուզէր մեզ բոլորս: Շատ զգացական էր, միշտ կը բողոքէր եւ կ'ընդգզէր իտես մեր ահաւոր կորուստներուն, եւ կու լար: Ղորդորեանները բախտաւորուած են երկու աղջիկներով (երկուքն ալ զեղագործ), որոնք ազգային կեանքին մէջ կը հետեւին իրենց ծնողաց բարի օրինակին: Տօքթ. Քէթի Ղորդորեանի զեղարանը «Medicine Shoppe Pharmacy»-ն աւելի «հայկական բարեսիրական ակումբ» է քան...

Ուրիշ Մելքոնեանցի մըսն էր
Ատամնաբոյժ Պերճ Ղորդորեանը:
Ժպտուն եւ լուռ տղայ մը, որ
յուզումի հետ միշտ կ'ընդգվէր մեր
ժողովուրդին դէմ զործադրուած
ահաւոր անարդարութեան դէմ:
Տօքտ. Պերճը երկու տարին անգամ
մը, մէկ ամիսով Քենեա (Կեղր.
Ափրիկէ) կ'երթայ հոն «Էյտզ»է
վարակուած որբ պղտիկներուն ակ-
ուաները դարձանելու: «Տչտէս որբ
էր եւ անծանօթ մարդիկ օգնած են
իրեն, ես ալ, որպէս որբի թոռնիկ,
ուզեցի այդ խեղդ որբերուն օպտա-
կար ըլլալ, այսպէսով թերեւս մէծ
հօրս պարտքը մասամբ վճարած
կ'ըլլամ մարդկութեան».-կ'ըսէր այս
Մելքոնեանցի սքանչելի երիտա-
սարդը: Թորոնթոյի մէջ ալ այս
բժիշկը շատ օպտակարութիւն ու-
նեցած է եւ տակաւին կ'ունենայ
անտունիներուն (homeless): «Կ'ու-
ղեմ նորէն գալ, քանի մը օր Անի
մնալ եւ ապա Արարատ լեռը մագլ-
ցիլ».- ըսող այս տղան, Սպիտակի
երկրաշարժի զոհերուն առաջին
համողներէն էր իր հայրենակից-
ներուն օգնելու:

Ուխտազնացներուն մէջ կային հանգստեան կոչուած ուսուցիչներ, ինչպէս Հերմինէ Տէմիրալը (Տիգրանակերտի եւ ապա Կ. Պոլսոյ մէջ տասնամեակներով ուսուցչունի...), ձէնիս Գասպարեանը (Ուտլէնտ Հիլդէն, Քալիֆ.) իր ամուսնոյն՝ Ճոն-Մայքրլէնի հետ; Ձէնիսը, Արարատ Ծերանոցին (կամ Երէցներու Տան...) տարիներով կամաւոր կերպով օգտակար եղող ազնուագոյ տիկիններէն մէկն է: Դոկտ. Արամ Ղուկասեանը՝ Հայաստանի մէջ քիմիագիտութեան դասինս, Վանի ինքնապաշտպանութեան ժամանակ «Հիւանդանոց» իպատասիանասութիշէկ Արամ Ղուկասեանի թոռը (լուր եւ բարի մարդ մը): Դոկտ. Արամ Ղուկասեան զաւակն է Րաֆֆիի քրոջ թոռ՝ զրոյ Յովհաննէս Ղուկասեանի: Խումբին մաս կը կազմէին նաեւ Տէր եւ Տիկ. Սուրէն եւ Աստղիկ Ղազարեանները (սքանչելի, համեստ եւ ընկերասէր զոյգ մը), Ֆառուլըն ձէյն Սուրզան Ղազարեանը (միշտ ժապտուն եւ միշտ

պատրաստ քահ-քահ ինդալու), կինս, Ալիս Գուրուեանը, դարձեալ Մելգոնեանցի, որ Հայկագեան Համալսարանը աւարտելէն ետք, քառասուն երկու (42) տարի ուսուցչութիւն ըրած է «Նիկոսիա Գոլէճ»ի, Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան եւ Լոս Անձելրսի Արշակ Տիգրանեան Վարժարանէն ներս: Բազմաթիւ ծնողներէ եւ աշակերտներէ իմացած եմ, որ Ալիս Գուրուեանը շատ կարող, համեստ, համբերատար եւ սքանչելի ուսուցչուհի մը եղած է: Ան 25 տարի վարչական անդամ եղած է Թէքէեան Մշակութային Միութեան Լոս Անձելրսի մասնաճիւղին ինչպէս նաեւ մօտ 20 տարի՝ «Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան Սանուց Միութեան» Լոս Անձելրսի վարչութեան: Իր մասին կ'ըսեն նաեւ որ ան միշտ ժպտուն, օգնող, հիւրասէր, ազնիւ եւ բարի կին մըն է: Անոնք որոնք իր պատրաստած համեղ ճաշերը ճաշակած են ճոխ սեղաններու շուրջ, չեն դադրած իր գովքը հիւսելէն...: Ուխտազնացութեան ժամանակ Ալիսը ամէն տեղ էր, ամէնուն օգնելու դիրքին վրաց, ասոր-անոր նկարելու քաղցր պատրականութեամբ եւ մասամբ նորին:

*Թէրէզա Տիմիճեանը, Փասա-
տէնայէն, շատ հպարտ էր իր ման-
կամսուրով:*

Φρηφ. Αλλήν Φωριαδικόντοικεών
Φρηστήναρχίνερ (Απειτηρακάν Νήσι-
θερπο της αστικού San Diego State
University-ή οξε) αρρενακάν ελατ-
ζανρωδάνοιθ φέγγιζεωνάνερποτν:
Σωτιριάρη ιουστεγανόρ Τηνκατ. Ον-
υκέ ετ Φρηφ. Οργήν φέγγιζεωνάνερ-
ποτν διαμήν, προπόρ ιρηνεγαν αδ-
ρηηρη ζεωνόρ εποτηρηαδε εν ζωγ
αρρεναρχίν, Κρήτηνακάν, θωδητούρη έτ
δηποτηθεωνάκαν πιπρωνάρποτν οξε
ανδάνητοικαεωπ διπρωτικού:

Ապաստրիլաբար օաւեայնով։
Երէցկին Սանտրա Առաքելեա-
նը, Ֆատւլըրէն, Դոկտ. Կարպիսին
հետ միշտ մզկիթի վերածուած
եկեղեցիներուն մէջ ալօթքները
սկսողն էր։ Շատ անուշ ձայնով,
համեստ եւ ազնուական տիկին մը։
Կեսարացի Տիկ. Արքի Աւագ-
եանը, Ուոթըրթառունէն, շատ հա-
մակրելի տիկին մըն էր։ Ինք եւ
Տիկ. Տէմէրալը հաւանաբար 5,000
նկարներ նկարեցին։ Երբ որ տես-
նէին որ ոնեւէ մէկը տեղ մը կը
նկարէ, անմիջապէս կը վագէին եւ
իրենք ալ կը նկարէին եւ յետոց
«ինչու՞ այստեղը կը նկարէք...
ընտոր է, իս ալ պէտք է որ նկարեմ»

կ'ըսէին։ Այս երկու տիկինները, հակառակ իրենց յառաջացած տարիքին եւ ֆիզիքական ծանրութեան, ոչ միայն կարսի բերդը բարձրացան, այլ երբ կապատովկի-իս էինք, առտու կանուխ, ժամը 4:00-ին «Air Baloon»ով շրջագայութեան մասնակցեցան...
Տէր եւ Տիկ. ձէյմս Նովոսէլ եւ Սէլիս Քարեանները ճարտարապետներ էին, Պըռքլիէն։ Համեստ եւ լուռ զոյգ մը։ Տօքթ. եւ Տիկ. Պէրնարտ եւ Մարիոն Քարեաններու մասին արդէն իսկ խօսած եմ։ Տօքթ. Պէրնարտ Քարեանը ընտրուած «Oral and Maxillofacial Surgeon» է, Ֆրէկնոյէն։ Շատ համեստ զոյգ մըն էին, լուռ, բարի եւ մի, ու ժամուն։

մըշտ օպտուս։
Մէրիլէնտէն մեզի միացած էր
նաեւ Տիկ Երանուհի Վարդանեա-
նը։ Տիկ Վարդանեանը Արուեստի
Պատմութեան եւ Թանգարանալին
Ուսումնասիրութեան մասնագիտու-
հի է եւ իր մասնագիտութեան
կողքին ան իր սիրայօժար մատ-

ԳԱՐԱՎԱՆ ՀԵԶԻԿԱԹ

Երկրի վրայ դրախտ մը սէր
Կարծես թափած է Աստուած
Վահան Թէլքէան

ՊՈՂՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԼԱԳԻՍԵԱՆ

Գարունը հէքիաթ է: Արեւի
շողերը զրկած, մեղմանուշ զեփիւ-
ռի թեւերին բազմած փերիների,
պարիկների եթերային պարերի
հէքիաթ է գարունը: Բա՛ց արա
հոգուդ ակները, տե՛ս, աստղալոյս
փերիները երկինքից իջել են՝ գա-
րուն բերելու քու լեռների աշխար-
հին, Արմին-հայերի սրտերը
թրթուացնելու տիեզերքի արար-
չական սիրով:

Գարունը հէքիաթային սէր է,
սիրոյ բողբօջում, սիրոյ ծաղկում,
սրտերում վառուող լոյսի ջահերի
հրավառութիւն: Գարնանը, պար-
մանուհիների ակներում ծաղկա-
լոյսի խարոցկներ են վառում,
այնտեղից պոռթկացող լոյսը՝ հեշ-
տագին սիրոյ շանթերի բոցավա-
ռում է: Գարնանը, Արարիչը դրախ-
տային սիրոյ կաթողին լոյսերով
ցողում է մոլորակը, կարծես ինքն
էլ որպէս սէր իջել մարդկանց
հոգիներին արեւագալի աղօթքի,
շարականների գարնանային շունչ
յորդելու:

Հէքիաթ, մանուկների երա-
զային ըղձանք է, որ ահա զազա-
նիկները կանաչ դաշտերում վա-
զում են թիթեռներ բռնելու, իրար
գրկած ճակի ջրերին պար բռնում,
փերիներն են արեւի շողերը նրանց
վրայ փոռում՝ որպէս սիրոյ ու
խաղաղութեան կանթեղ: Մանչերն
են փերիների հետ գրկախառն՝
զիրք թերթում, զրուցում նրանց
հետ: Կարմիր գլխարկն է արջի
մէջքի կողովի վրայ, նրան ձախում
չուտել կարկանդակները: Հէքի-
աթներ, ի նշապէս են իրենց բարու-
թեան լոյսի շողերը լցնում մա-
նուկների սրտիկներին, չարն են
սպանում, որ սիրոյ անուրջների
աստղեր վառուեն նրանց հոգինե-
րում: Բարի են, բարու լոյս են

անձրեւում հէքիաթները, ինչպէս
զարունն է իր հոգեպարար ջերմու-
թիւնն է ծորում մոլորակի մարդ-
կանց սրտերին:

Կեանքը զարնանային հէքիաթ
է: «Վահագն Համաստեղութեան»
աստղերի լոյսը քու աչքերում ալցի
ես եկել երկիր: Կեանքը զարնանա-
յին արեւի լոյսի թրթիռ է, տիե-
զերական վարդապետների շարա-
կանների աղօթք, մարդու փրկու-
թեան վարդապետ Նարեկացիի ըղ-
ձանք, Աստուածային արարչութեան
հրավառութեան փառատօն: Կեան-
քը զարնանային շողերն է, միայն
մի անգամուայ պարզեւ: Հէքիա-
թային վայելք է Կեանքը, արեցի՛ր
նրանով, հրճութ՛ր, ժպտա՛ ծիածա-
նափայլ մոլորակով, զինովցի՛ր լոյ-
սով, վարարի՛ր բնութեան գարնան
հոգեպարար յունչով:

Գարունը բնութեան հէքիաթն
է: Գնա՛ ընկողմանիր նրա գիրկը,
տիեզերական արարչութիւնն է այն:
Գարունը՝ բնութեան հէքիաթային
մեղմանուշ շունչի հրավառութեան
հեւքն է: Զմռան երկար քնից
զարթնած ծառերի բողբօջներն են
պայթում, հազար գոյների լոյսի
հեղեղ վառւում ալքիներում, արե-
ւը նրանց վրայ կանաչ պատմուճն
է փոռում:

Պայմթում են կեանքի յաւեր-
ժութեան նոնենիների ծաղիկները,
լոյսի խարոյկ է նրանց կարմիր
կանթեղներում, նորահարսերն են
նրանց հասունացած նոները պայ-
թեցնում գոներին, որ յաւերժու-

թեան կարսիր լոյս իջնէր իրենց
նոր օճախներին։ Գարնանը, ի՞մ
հայրենի պարտէզներում հրդե՛ք էր,
վառւում էին նորաշխարհենի ծա-
ռերը, բարձրանում էին նրանց գա-
գաթներ՝ կրակի համով նորաշ-
խարհ քաղում։ Գարնանը տեսե՞լ
ես կարծիրով շառագունած հոնի
ծառերը, նրանց հրդե՛ռուած սա-
ղարթները, նրանց գարնան կրա-
կով վառի՛ր հոգիդ։ Գարուն է
նարնջենիների լուսնասպիտակ ծա-
ղիկներում, որոնք անմեղ ժպիտով
շողում են հարսանեկան նարունե-
րով միացած նորապսակների լան-
ջերին։ Գարնան արեւն իր կրակի
քուրայից պայմած զոյների ծիա-

ծան քող փոռում ծիրանի, դեղձենի,
խնճորենի ծառերին: Գարնանային
հէքիաթ չէ՞ լեռների լանջերի
բացատներում երկնի կապոյտով
պճնուած ծաղիկների թագուհի մա-
նուշակը, դիտե՞լ ես այն, շոյե՞լ ես
հէքիաթային լրցով վարարած նրա
աշուկներից կաթած գարնանային
ցող արցունքը: Գարնան շունչից
հայոց աշխարհի լեռների լանջերի
ձիւնն է հալում, հողից պայթում
են գարնան շաղոս ժպիտով՝ կա-
պոյտ, սպիտակ, կարմիր ձնծաղիկ-
ները: Մի պահ կանգնի՛ր ծաղիկի
դիմաց, նրանց գարնանային հէքի-
աթային սքանչանքից պիտի արբե-
նաս, դու էլ գարուն պիտի դառ-
նաս, քու սիրտն էլ ալեճածան
կարմիր պիտի ծաղկի: Գարունը
իր բոյըն է յորդել նրանց ծաղկա-
բոյլերում, թերթիկների սրտիկնե-
րին, որ նրանց հոգիներին արբե-
ցում ձփար:

Գարունը իր քնքուշ զեփիւռի
շունչն է փշում հանդերին, որի
թովչանքից թուչունների երամ-
ներն են զալիս՝ զարուն երգելու։
Քու աշխարհի հէքիաթ զարնանը
ծիծառներն են վերաբառնում իրենց
նոր բոյները հիւսելու, լիշո՞ւմ ես
երկնի կապոյտը ճեղքած նրանց
լրջային թոփչքը քու ոստանի
երկնքում, ծիծաղի ձայնը նրանց։
Գարունը կոռունկների երամների
հէքիաթը չի՞ բերում արդեօք,
որոնց պանդուխտները աղաչում
էին խապրիկ մը բերել իրենց
աշխարհից։ Հապա հէքիաթ չի՞
արդեօք խօսել կոռունկների հետ,
կարօտած սրտի կանչերը ճամբել։

Գարնանը բոցավառուող զարդելը, իրապէս գարնանային հէքիթ-աթեն: Վարդ, դու գարնանային արևելի բոցերից բունկած ծաղկեկչեմ արդեօք: Այդ ո՞րտեղից, ինչպէս է, որ կարմիր ես հագել: Ճիշդու է արդեօք, որ աստղերի կրակալոյն դէմքով, տիեզերական սիրոյ հուրը աչքերին, գեղեցկութեան ծաղկազարդ դիցուհին՝ Աստղիկը, հայոց աշխարհի սրբազն Արածանի գետի ափերի սպիտակ վարդաստանների վրայով ճախրելիս, վարդափառ ծակել են ածպոտ, ձիւնոտ ոտքը, կարմիր արեան հուրը ծորել վարդերի թերթիկներին, սիրոյ բուրմունքն է հոսել նրանց սրտիկներին՝ գարնա-

Նային սիրոյ հէքիաթ-ծաղկիներ են
դարձել: Սոխակները նրանց թեր-
թերին բազմած, սիրոյ ծեղեղիներ
են հնչում, ունկնդրե՞լ են նրանց
գարնան փառատօնի խրախճանքի
համանուազը: Ազէն գարնան, բա-
նաստեղծներ կարմիր վարդեր են
դնում սիրոյ երգիչ Սայաթ Նովալի
դաժբարանում հանգչող սիրող
սրտին:

Գարնան հեքիաթ է անձրեւը,
հեշտագին ցողում դէմքը մոլորա-
կի: Անձրեւը Աստուծոյ օրհնու-
թիւնն է, մոլորակի կեանքի շուն-

ՄԻ ՑՈՒՑԱՆՄՈՒՇԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ.

ԴԵՐԵՆԻԿ ԴԵՄԻՐՃԵԱՆԻ ԶՈՒԹՎԱԿԸ

ԱՆՆԱ ԲԱԲԱՋԱՆԵԱՆ

Ջութակը Դերենիկ Դեմիրճ-
եանի թուլութիւնն էր: Գրողի
տուն-թանգարանում՝ իր անձնա-
կան իրերի շարքում, կարելի է
տեսնել նաեւ նրա ջութակը, որը
ստրադիւարուսեան դպրոցի եզա-
կի նմուշ է: Նոյն թանգարանում
պահուում է նաեւ Դեմիրճեանի փրա-
կը, որը նա հագնուում էր գործիքը
նուագելիս: Դեմիրճեանն այն կար-
ծիքին էր, որ ջութակի հետ «յա-
րաբերուելիս» անհրաժեշտ էր հա-
մապատասխան հագուկապ ունե-
նալ: Իսկ ջութակի նկատմամբ
սէրը Դեմիրճեանի մօտ ծնուել էր
դեռեւս մանկութեան տարիներին:

Նրա ինքնակենսագրականում
կարդում ենք. «Իմ ազատ եւ անձ-
նական պարապմունքներին միա-
ցաւ նաեւ մի նոր ձգտում, որ
մանկութիւնից ունեցել եմ. դա
երաժշտութիւնն էր: Ուուսական
զօրքերի շարունակական հարեւա-
նութիւնս, թէ Ախալքալաք եւ թէ
Արտահան նրանց զինուորական օր-
քեսթների շարունակական հնչիւն-
ները ականջումս, հօրեղբօրս տան
տնային աշուղների եւ տնեցիների
ամէնօրեայ նուազներն ու երգերը,
ուուսական օփերաների, համերգնե-
րի մոլի այցելութիւններս եւ, վեր-
ջապէս, Վըթ. Փափազեանի ջութա-
կը, որ ազդել էր այն աստիճան, որ
ինձ բերեց մի վճռի. ջութակ
սովորել եւ թողնել թարը: Ասելս ու
անելս մէկ եղաւ. սկսեցի դասեր
առնել եւ կարծ կապեցի. գնացի
Մուկուա եւ նուիրուեցի երաժ-
տութեան: Զափազանց պարապ-
մունքներից նեարդային հիւան-
դութիւն ստանալով՝ վերադարձայ
թիվլիս»:

Յայտնի է, որ 1900-ականների սկզբին երաժշտութիւն ուսումնասիրելու նպատակով նա մեկնում է Մոսկուա: Այնտեղից Յովչաննէս Թումանեանին ուղղուած մի նամակում Դեմիրճեանը գրում է. «Այս մի քանի օրերս մանելու եմ երաժշտական դպրոց, որպէսզի այս կիսամեակը չկորցնեմ: Զութակի կողմից բանս լաւ է գնում՝ շնորհիւ ուսուցչիս»:

Սակայն Դեմիրճեանն իր սի-
րելի ջութակի հետ զեռ էլի ուղի
ունէր անցնելու։ Երբ նա մեկնում
է Շուէցարիա, այսոեղ եւս չդիմա-
նալով ազնուական գործիքի գայ-
թակղութեանը, ընդունուում է կոն-
մերվասորիա, բացի, քանի որ կրթու-
թիւնը մեծ ծախսեր էր պահան-

Հը: Դու' ըստ արի պատշգամք, նայիր
իջնող անձրեւի կաթիլներին, լոյս
կայ նրանց մէջ շաղուած, նրանք
տիեզերքի գարնանային երգն են
բերում մոլորակ, իրար ամեհի
ճակատող ամպերի պայթիւնի շան-
թերի կրկալոյսը գրկած՝ ժպտում
են քեզ: Դու' էլ ժպտայ անձրեւին,
սիրադ թող խայտայ նրա թովչան-
քի սքանչանքից:

Գարունը հէքիաթ էր փոռում
Մուսաների պաշտամունքի լեռան
վրայ, կանաչ-կանաչ ծաղկազարդ
պատումնան էր փոռում այգիներին,
պարտէզներին: Նրա գարնանային
ցորեանի կանաչ դաշտերի ծփան-
քով է արբեցել մանուկ հոգիս,
վազգվել նրա մեղմիկ ալիքների
վրայով, վազգվել քաղելու այնտեղ
ծաղկած ճպլանի կարմիր ծաղիկ-
ները: Արեւն էր արծաթ վարսերով
շոյում մանուշակի կապոյտով բո-
ցավառուած լեռան լանջերը: Կար-

ջում, իսկ ինքն այդ հնարաւորութիւնը չունէր, ստիպուած է լինուած թողնել ուսումը: Ամենայն հաւանականութեամբ, թանգարանուաց ցուցադրուող ջութակը Դեմիրճեանը գնել էր հենց ժնեւլից, քանի որ տարիներ անց մի օրագրային գրառման մէջ նա նշում էր, թէ ժնեւուած ջութակները բաւականին թանկ արժէին՝ մօտ 1000 ոռելուն համարժէք գումար:

Ու թէեւ Դեմիրճեանը ստիպ-
ուած էր եղել թողնել ուսումը,
այնուամենայնիւ, ջութակից ու
երաժշտութիւնից հրաժարուել չէր
կարող: Զութակը դառնում է նրա
ընկերը, ապաւէնը, անգամ՝ կերակ-
րողը: Յայտնի է, որ Հայրենական
մեծ պատերազմի տարիներին, որ-
պէսզի կարողանար պահել իր ըն-
տանիքի անդամներին, Դեմիրճեա-
նը կրկին ձեռքն է վերցնում ջու-
թակն ու երաժշտութեան մասնա-
ւոր դասեր տալիս՝ որոշակի գու-
ծառ մասամբ էլու հաջառ:

սար վաստակնելու համարի:
Հնարաւոր է՝ եթէ Դեմիրճեա-
նը չդառնար գրող, մենք ճանաչէ-
ինք ջութակահար, երաժիշտ Դե-
միրճեանին: Ամէն զեպքում, նա
կարողացել է հիացնել եւ յուզել
նաեւ ջութակի միջոցով: Ահա թէ
ինչ ենք կարդում Գ. Սունդուկեա-
նի անուան թատրոնի դերասանու-
հի Գայիանէ Աւետիսեանի յուշե-
րում Դեմիրճեանի եւ նրա նուագի
մասին. «□Նա վերցրեց ջութակը
եւ ասաց. «Դուք գնացէք ճաշասեն-
եակ եւ այստեղից աւելի լաւ կը
լսէք իմ նուագը»: Ես գնացի, եւ նա
սկսեց նուագել «Ալմաստ» օփերա-
յից Աշուղի արիան: Ես այդ պահին
կարծես վերացել էի աշխարհից,
ուղղակի հրաշք էր, եւ ես ցանկա-
ցայ դռան ճեղքից նայելու համոզ-
ուել՝ իրո՞ք նա էր նուագում, եթէ
այո, ինչու՞ ինձ ասաց՝ գնացէք
ճաշասենեակ: Եւ ես համոզուեցի,
որ իսկապէս ինքն էր նուագում,
բայց ինչպիսի դէմքի միմիկա
ունէր, հնարաւոր չէ նկարագրել: Ես
անմիջապէս հեռացաց դռնից,
որպէսզի այդ տպաւորութիւնը միշտ
մնայ ինձ համար՝ որպէս մի գեղե-
ցիկ յուշ»:

Եւ պատահական չէ, որ որոշ
գրականագիտներ մինչեւ օրս էլ
համոզուած պնդում են, թէ հենց
ջութակի հանդէպ ունեցած մեծ
սէրն ու ջերմ զգացողութիւնն են
Դեմիրճեանին մղել ստեղծելու իր
յայտնի գործերից մէկը՝ «Զութա-
կը եւ արինգը» պատմուածքը:

ծես լուսինն էր իջել՝ իր դէմքի
սպիտակով ցողելու դափնի ծառե-
րը, սպիտակ համբոյրով այն զգուե-
լու: Արի՛ գնանք նրա գարնանալին
հէքիաթի հրավառութիւնը դիտե-
լու: Նարնջենիները իրենց սպի-
տակ աշուկներն էին լոյսին բացել,
ժպտում իրենց ոսկեհուր առէջնե-
րի հրացոլքով: Արեւն էր իջել
նորաշխարհնենիների ծառերին, խա-
րոյկ է վառուում այնտեղ, քաղի՛ր
կրակը նրա, զարուն կը հոսի քու
սրտում: Գարուն էր իջնուում շինա-
կանների սրտերին, արեւային ժպիտ
էր պոռթկում իրենց դէմքերից,
գարնանալին խաղաղութիւն էր իջ-
նուում մուսանների լեռան լանջերին
բազմած, էներին:

Հապալ շնորհը։ Հապալ մարդկան գիշերը
հեշտագին, մտի՛կ արա բանաս-
տեղծ վահան թէքչեանին, ինչպէ՞ս

«ՀՄՄ»Ի ՖՈՒԹԲՈԼԻ ՄԱՍԻՆ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Ուրախութեամբ տեղեկացանք ՀՄՄ ֆութպոլի տղոց նախորդ երկու շաբաթներու յաղթական արդինքներու մասին՝

PASADENA ADULT LEAGUE-ի մէջ.-

Ա. խաղ - ՀՄՄ-SCI-ARC 2-1 յաղթական արդիւնքով (10 Մայիս, 2015)

Բ. խաղ - ՀՄՄ-Grandma's Boys FC 6-2 յաղթական արդիւնքով (17 Մայիս, 2015)

Իսկ անցնող շաբաթավերջին ՀՄՄ-ի տղոց ֆութպոլի խումբը կրկին յաղթական դուրս եկած է CLUB ATHLETICO խումբին դէմ, 6-2 արդիւնքով։ Սոյն խաղի կոլերը նշանակողներն են Ռաֆֆի Զատուրեան, Շահէ Կիւտէչեան, Շանթ Սիմոնեան, Ռոնի Պարսամեան եւ Ալէքս Գոճապակեան։

Կը չնորհաւորենք բոլոր մեր մարզիկները, մաղթելով յարատեւ յաղթանակներ եւ կորով։

ՉԱՓԱՉԱՆՑ ԳԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՄԵԿՈՒՍԱՑՈՒՄԸ ԿՐՆԱՆ ՆՈՅԱՆԱԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐ ՈՒՆԵՆԱԼ

Արդի կեանքի պայմաններով դժուար է օր անցընել առանց մէկու մը հետ խօսելու կամ յարաբերելու։ Համացանցի եւ հեռածայններու դրութիւնը առիթ կու տայ որ անընդհատ կապի մէջ մնանք մեր ընկերներուն, աշխատակիցներուն եւ ընտանիքի անդամներուն հետ։ Այս երեսով նպատառոր է, որովհետեւ ըստ նորագոյն հետազոտութիւններուն՝ ընկերային կապերը օպտակար են առողջութեան համար։

Նոյն հետազոտութիւնները նաեւ պարզած են թէ մեկուսացումը կրնայ նոյնքան վնասակար ըլլալ որքան չափազանց գիրութիւնը կամ obesity-ն։ Այս հետազոտութիւններուն նորագոյնը կատարուած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մէջ գտնուող «Պրիկէչմ Եանկ» համալսարանին կողմէ։ Ուսումնասիրութիւնը տեւած է մօտաւորապէս 35 տարի։ Այս ընդարձակ ուսումնասիրութեան մաս կազմած են աւելի քան երեք միլիոն անձեր։

Իսկ արդիւնքներուն շնորհիւ գիտնականները յայտնաբերած են, թէ առանձին ապրելու պարագային անհատին մօտ կրնայ բարձրանալ 32 տարի կանուխ մահանալու հաւանականութիւնը, մեկուսացման պարագային։ 29 տարի, իսկ մենակ զգալու պարագային։ 26 տարի։ Այս ծիրին մէջ ծիքակոյի համալսարանի հետազոտական խումբը կատարուած ուսումնասիրութիւնները պարզած են, թէ՝ մեկուսացումը կը բարձրացնէ մարմնին մէջ գորդի գոլի քանակը, որ կրնայ բարձրացնել սրտի եւ ուղեղի կաթուածի վտանգը։ Այս ուսումնասիրութիւններ նաեւ պարզած է, թէ՝ մեկուսացումը կրնայ նոյնքան վնասակար ըլլալ առողջութեան որքան չափազանց աղքատութիւնը։ Մեկուսացումի եւ առողջապահական հարցերու, ինչպէս նաեւ կանուխ մահանալու կապը նոյնքան զօրաւոր է թէ՝ կիներու եւ թէ՝ տղամարդոց պարագային։

ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ ԸՄԲՈՆՈՒՄԸ ԲԱՒԿԱՆ ՓՈԽՈՒԱԾ Ե 80 ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

Մարդ արարածը իր գոյութեան առաջին օրէն իսկ ջանացած է ուրախ դառնալ։ Ուրախութիւնը միշտ եղած է մարդ արարածին գերազոյն նպատակը, իսկ ուրախութիւնը պահպանէլ՝ անոր երազը։ Որքան փոփոխութեան ենթարկուին կեանքի տուեաները, մարդոց առօրեան եւ որքան զարգանայ աշխարհը, մարդ արարածը միշտ մտահոգ պիտի ըլլալ իր ուրախութեամբ։

Մոտաւորապէս ութուուն տարիներ առաջ Միացեալ Թագաւորութեան մէջ գտնուող Պոլիթը շրջանին մէջ 226 աձերու մամակցութեամբ կատարուած հետազոտութիւն մը պարզած է թէ 1938 թուականին կատարուած հետազոտութեան արդիւնքները։ Մաք Հիուի կատարած հետազոտութեան արդիւնքները կը պարզեն թէ ապահովութիւնը տակաւին կը նկատուի ուրախութեան նպաստող հիմնական գործօնը, սակայն կրօնքի եւ իրազեկութեան փոխարէն ներկայիս սրամատութիւնը եւ հանգստանալու առիթները կը նկատուի ուրախութեան նպաստող գործօններ։ 1938 թուականին կրօնքը կը գրաւէր ուրախութեան նպաստող գործօններու ցանկին երրորդ դիրքը, սակայն 2014-ին ան գրաւած է տասերորդ դիրքը։

ՈՒՏԵԼԻՔՆԵՐ ՈՐՈՍՔ ԿԸ ՊԱՐՊԱՍԵՆ ԳԵՇԵՐՈՒԱՆ ՔՈՒՆԻ ՄԱԿԱՐԴԱԿԱՆ

Տամանամեակներէ ի վեր բազմաթիւ հետազոտութիւններ կը կատարուին հոգեբանական մարզին մէջ՝ յայտնաբերելու համար թէ ինչո՞ւ մարդիկ կը քնանան, ինչո՞ւ մարդիկ կարիքը ունին առնուազն 7 ժամ քնանալու օրական դրութեամբ լուսամբ, ի՞նչ կը պատահանական մասին մասին մասին մասին։

Ուտելիքի առնչուած հետեւեալ խորհուրդները կրնան օգտակար դառնանալ պահանելու համար գիշերուան քունի մակարդակը եւ կանխարգիլելու քունի առնչուած անհամապատահան մասին մասին։

Գիշերուան ուշամերժ ժամանակի մասին մասին։ Պատելիքի առնչուած հետեւեալ խորհուրդները կրնան օգտակար դառնանալ պահանել գիշերուան քունի մասին մասին։

Հակառակ կատարուած լայնածաւալ ուսումնասիրութեան, հոգեբաններ եւ գիտնականներ տակաւին չեն յաջողած պարզել քնանալու առնչուած բոլոր գաղանիքները։ Սակայն, այսօր կարելի է գիտականորէն բացարձել թէ գիշերուան քունը անհրաժեշտ է ամամար մարմնի եւ ուղեղի բջիջներու առողջութւնը եւ բնական ընթացքը։ Գիշերուան հանգիստ առնչուած է կարգ մը բաղդկեղներու հաւանականութեան նուազումին։ Հետաքրքրական մասին մասին։

Տան պարագային, թելադրելի է ընթրիքի ժամանակ համար կարծիր միտու պատրաստուած ուտելիքներէն։ Այս պարագային նախընտրելի է ուտել ձկնեղէն եւ բանջարեղին։ Թելադրելի է նաև քանակութեան մասին մասին։

-Ընթրիքի ժամանակ մէջ ընթրիքի ժամանակ հաշացուցակին մէջ ընդգրկելու ուսպանք, ստեղին եւ ազատգեղ, որոնք թէ՝ հարուստ են սնունդով եւ թէ՝ դիւրին կը մարսուին։

-Ընթրիքի ժամանակ թելադրելի է, որ առաւելագոյնը երկու գաւաթ գինի սպառել, որովհետեւ գինին մէջ զանուող շաքարի բարձր քանակը կրնայ նուազեցնել քունի։

-Ընդհանրապէս հեռու մնալ չափազանց կծով կրնայ սպառական առաջարկան կամ ապառական առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Տուրմի երկրպագուներուն համար թելադրելի է, որ մակնիգիումով հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաւստեան։ Նոյնի մուլտու տուրմը կրնայ խախտել արեան մէջ շաքարի բանակը եւ հետեւաբար խանգարել գիշերուան քունը։

-Կարելի է սպառել թարմացնող եւ քանաքեր ուտելիքներ, ինչպէս մածունը, բրինձը, ձկնեղէնը, ճկնպեղը, եւ ստեղին։

-Ալումինի եւ անոր մէջ ընդգրկել հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Կարելի է սպառել թարմացնող եւ քանաքեր ուտելիքներ, ինչպէս մածունը, բրինձը, բակալավրը, ճկնպեղը, ալումինի եւ ստեղին։

-Առաւուսեան անպայման նախաճաշին առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Ալումինի առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։ Հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Ալումինի առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։ Հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Ալումինի առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։ Հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Ալումինի առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։ Հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Ալումինի առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։ Հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Ալումինի առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։ Հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Ալումինի առաջարկան առաջարկան առաջարկան գործընթացը։ Հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

-Ալումինի առաջարկան առաջարկան գործընթացը։ Հարուստ այս ուտելիքը սպառել առաջարկան առաջարկան գործընթացը։

**OFFICE SPACE FOR RENT
IN PASADENA**

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

**1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104**

**Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Դետաքոքուողներէն հեռածայնել՝
(626) 398-0506**

ՅՈՒՆԻՍ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

COMMEMORATION

Նուիրուած
Հայ Ազգի Քսան Հնչակեան Անմահներու
Նահատակութեան 100-րդ Տարելիցին

Կազմակերպութեամբ՝
Ա.Դ.Հ.Կ. Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմինի

ԲԱՆԱԽՈՒ

Հասարակական Գործիչ՝ **Մարգիս Հացպանեան**

Խօսք կ'առնէ Ա.Դ.Հ.Կ.ի Կեղրոնական Վարչութեան Ատենապետ՝
Յակոբ Տիգրանեան

Գեղարուեստական Ճոխ Յայտագիր

Մասնակցութեամբ՝

**Սիփան Երգչախումբ Ղեկավարութեամբ Հենրիկ Անասեանի
Յարութ Յակոբեանի, Առնօ Մկրտչեանի, Սալբի Մայիլեանի,
Անահիտ Ներսիսեանի, Նունէ Աւետիսեանի**

Կիրակի Յունիս 14, 2015

Կլինտեյլի Ալեքս Թատերարահէն ներս

216 N. Brand Blvd. Glendale, CA 91203 Կ.Ե. Ժամը 5:30-ին

100th Anniversary of the Armenian Nation's
Twenty Hunchakian Martyrs.

Organized by
S. D. Hunchakian Party Western USA Executive Committee

Keynote Speaker
Sarkis Hatsspanian

Remarks by Central Committee Chairman of the Social Democrat Hunchakian Party

Hagop Dikranian

Special Musical and Literary Performances

Sipan Choir – Director Henrik Anasyan
Harut Hagopian, Arno Mkrtchyan, Anahit Nersisyan, Salbi Mailian,
Nune Avetisyan

Sunday, June 14, 2015

Alex Theatre 216 N. Brand Blvd. Glendale, CA 91203

Starting at 5:30 pm

Մուտքը Ազատ

Չեր տեղերը ապահովելու համար հեռածայնել
To reserve seats please call

Free Admission

818.391.7938